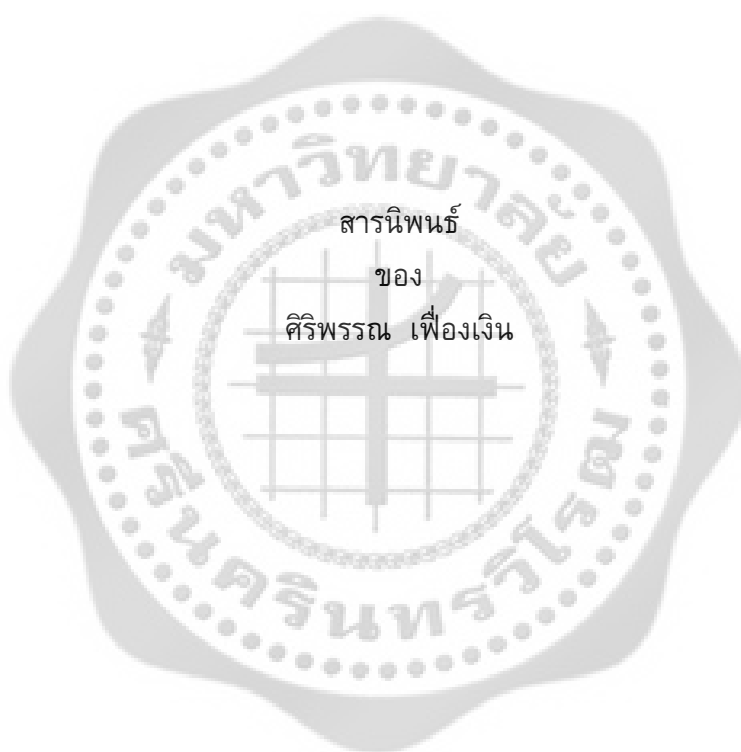

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ
กรณีศึกษา โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

เมษายน 2555

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ
กรณีศึกษา โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

เมษายน 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ
กรณีศึกษา โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

เมษายน 2555

ศิริพรรณ เฟื่องเงิน.(2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ

กรณีศึกษา โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี. สารนิพนธ์ รม.ม. (นโยบายสาธารณะ).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:
รองศาสตราจารย์วรพิทย์ มีมาก.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ กรณีศึกษา โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี โดยใช้ตัวแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 4 ปัจจัย (Interactions between Factor Model) ของจอร์จ เอ็ดเวิร์ด (George C. Edwards)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี จำนวน 150 คน ข้อมูลจะเก็บรวบรวมโดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความน่าเชื่อถือแล้ว และนำมาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้เป็นสถิติพรรณนา สำหรับการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติอนุมานใช้ในการทดสอบค่าเฉลี่ย ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (f-test) และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) โดยใช้โปรแกรม LISREL ในการวิเคราะห์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยแต่ละด้าน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร รองลงมาเป็นปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านแนวโน้มเอียงของบุคลากร ตามลำดับ

2. ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านแนวโน้มเอียงของบุคลากร ทุกปัจจัยส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยปัจจัยที่ส่งผลทางตรงมากที่สุดได้แก่ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร และปัจจัยด้านทรัพยากร ส่วนปัจจัยที่ส่งผลทางอ้อมมากที่สุดได้แก่ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ทั้งนี้การส่งผลโดยรวมของแต่ละปัจจัยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านแนวโน้มเอียงของบุคลากร ตามลำดับ

FACTORS AFFECTING 15-YEAR FREE EDUCATION POLICY :
A CASE STUDY OF DEBSIRIN NONTHABURI SCHOOL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of the Public Administration Degree in Public Policy
at Srinakharinwirot University

April 2012

Siriphan Fuengngoen. (2012). *Factors affecting 15-year free education policy : a case study of Debsirin Nonthaburi School*. Master's Project. M.P.A.. (Public Policy).
Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor :
Assoc. Prof. Dr. Worapit Meemak.

The research aimed at studying affecting factors of the policy implementation of 15-year free education. The researcher applied the policy implementation model of George C. Edwards to study the case of Debsirin Nonthaburi School.

The research samples composed of 150 Director Teachers and staff. The data collected through the validity and reliability tested questionnaires were analyzed by descriptive statistics (percentage, means and standard deviation) inferential statistics (t-test and analysis of variance) and path analysis with the LISREL programmed.

1. The most success factor is the disposition of communication, followed by bureaucratic structure and resource and disposition, respectively

2. The communication and bureaucracy structure and resource and disposition. All factors affecting the implementation of free education to 15 years of practice, both directly and indirectly. The factors that most directly affect. The communication. And resource factors. Factors that affect most aspects of indirect communication. And the bureaucratic structure. The overall effect of each factor, sorted from most to least important. The communication. Factor structure of the bureaucracy. The resource. And disposition, respectively.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ กรณีศึกษา
โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ของ ศิริพรรณ เฟื่องเงิน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์ จักราทิตย์ ธนาคม)

คณะกรรมการสอบ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิตย์ มีมาก)

ประธาน

.....
(อาจารย์ จักราทิตย์ ธนาคม)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร.สุรพล จรรยากุล)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ เดือน เมษายน พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตากรุณาอิงจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วรพิทย์ มีมาก อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ซึ่งเปี่ยมไปด้วยความเมตตาและให้ความอนุเคราะห์ในการให้ความรู้แก่ศิษย์ ท่านได้เสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา แนะนำ ในการจัดทำงานวิจัยในทุกขั้นตอน อาจารย์จักราทิตย์ ธานีคม อาจารย์ ดร.สุรพล จรรยากุล ทั้งสองท่านที่ได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำแนะนำในการจัดทำงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านคณาจารย์ด้วยความเคารพอย่างสูง

ขอขอบคุณ ท่านผู้บริหาร คุณครู และเจ้าหน้าที่โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและได้ให้การช่วยเหลือเป็นอย่างดี และเหนือสิ่งอื่นใด การวิจัยครั้งนี้ไม่อาจสำเร็จลุล่วงลงได้ หากไม่ได้รับการสนับสนุนและกำลังใจจากคุณพ่อ คุณแม่ และคุณศิริรัตน์ พลอยสุข

ขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือในทุกด้านและให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

ศิริพรรณ เฟื่องเงิน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ.....	6
นโยบายเรียนฟรี 15 ปี.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
3 วิธีดำเนินการวิจัย	23
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	23
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	23
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	27
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน.....	39

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	57
การอภิปรายผล.....	58
ข้อเสนอแนะ.....	59
บรรณานุกรม.....	61
ภาคผนวก.....	65
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	72

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามเพศ.....	27
2 ข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามอายุ.....	27
3 ข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามตำแหน่งงาน.....	28
4 ข้อมูลส่วนบุคคลของครูผู้สอน จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน.....	28
5 ข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามระดับการศึกษา.....	29
6 ข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามรายได้.....	29
7 ข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน.....	30
8 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ.....	30
9 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ด้านการติดต่อสื่อสาร.....	31
10 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ด้านทรัพยากร.....	32
11 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร.....	33
12 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ โครงสร้างระบบราชการ.....	34
13 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างเพศกับปัจจัยที่ส่งผลต่อ การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ.....	35
14 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแบ่งกลุ่มอายุตามตาราง 2 กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบาย เรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ.....	36
15 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างระดับการศึกษาของ ผู้ตอบแบบสอบถาม กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ.....	37
16 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ.....	38
17 การคัดเลือกตัวแปรอิสระที่ใช้ในการสร้างแบบจำลองหรือโมเดลสมการ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการดำเนินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี.....	40

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
18 ข้อมูลความสอดคล้องความกลมกลืนของรูปแบบเบื้องต้น.....	43
19 ข้อมูลความสอดคล้องความกลมกลืนของรูปแบบเบื้องต้นและรูปแบบสุดท้าย.....	45
20 อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ ของการวิเคราะห์ครั้งที่ 1.....	46
21 ข้อมูลความสอดคล้องความกลมกลืนของรูปแบบเบื้องต้น.....	48
22 ข้อมูลความสอดคล้องความกลมกลืนของรูปแบบเบื้องต้นและรูปแบบสุดท้าย.....	50
23 อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ ของการวิเคราะห์ครั้งที่ 2.....	51
24 อิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ ของการวิเคราะห์ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2.....	52
25 การวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ.....	53
26 แนวโน้มความสำเร็จของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี.....	54
27 ข้อเสนอแนะ.....	54

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการ การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ.....	40
2 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการ การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ.....	41
3 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำ นโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ.....	41
4 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจากโปรแกรม ของปัจจัยที่มีผลต่อการ การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบเบื้องต้น).....	42
5 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบาย เรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบเบื้องต้น).....	43
6 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจากโปรแกรม ของปัจจัยที่มีผลต่อการ การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบสุดท้าย).....	44
7 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำ นโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบสุดท้าย).....	45
8 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจากโปรแกรม ของปัจจัยที่มีผลต่อการ การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบเบื้องต้น).....	47
9 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำ นโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบเบื้องต้น).....	48
10 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจากโปรแกรม ของปัจจัยที่มีผลต่อการ การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบสุดท้าย).....	49
11 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำ นโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบสุดท้าย).....	50
12 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำ นโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบสุดท้าย).....	52

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในทุกๆ ด้าน การพัฒนาการศึกษาโดยการบูรณาการเชื่อมโยงทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อม เพื่อการอยู่ดีมีสุขของคนไทยทั้งปวง จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระบวนการในการกำหนดนโยบายการศึกษาในระดับชาติซึ่งจะเป็นกรอบการพัฒนาทางการศึกษาของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งการบริหารประเทศภายใต้การนำของอดีตนายกรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ได้ดำเนินงานตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยให้ความสำคัญเรื่องของการศึกษาอันเป็นปัจจัยสำคัญในการวางรากฐานของการพัฒนาประเทศ จึงได้มีการกำหนดนโยบายเพื่อการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตด้วยนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่ดำเนินการในรูปแบบของ “โครงการเรียนฟรี 15 ปี” โดยมุ่งจัดให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี 15 ปี ตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เกิดความเสมอภาคและความเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ทั้งผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา และชนต่างวัฒนธรรม รวมถึงการยกระดับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชนและเพื่อเป็นการช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ปกครอง โดยรัฐบาลได้กำหนดนโยบายดังกล่าวไว้ในคำแถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2551 และกำหนดไว้ในแผนการบริหารราชการแผ่นดิน (The National Administration Plan) พ.ศ. 2552-2554 ก่อนเข้ามาบริหารประเทศ

นโยบายเรียนฟรี 15 ปี เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 49 ซึ่งได้บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 10 วรรค 1 บัญญัติว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบกับคำแถลงของคณะรัฐมนตรีได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการตามเจตนารมณ์ดังกล่าว โดยกำหนดไว้ในข้อ 1.3 การลดภาระค่าครองชีพของประชาชน ข้อ 1.3.1 ว่า “ให้ทุกคนมีโอกาสรับการศึกษาฟรี 15 ปี โดยสนับสนุนตำราในวิชาหลักให้แก่ทุกสถานศึกษา จัดให้มีชุดนักเรียนและอุปกรณ์การเรียนฟรีให้ทันปีการศึกษา 2552 และสนับสนุนค่าใช้จ่ายอื่นๆ เพื่อชดเชยรายการต่างๆ ที่สถานศึกษาเรียกเก็บจากผู้ปกครอง” อีกทั้งนโยบายด้านการศึกษา ข้อ 3.1.4 กำหนดว่า “จัดให้ทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาฟรี 15 ปีตั้งแต่ระดับอนุบาลถึง

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการให้เกิดความเสมอภาค และเป็นธรรมในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ทั้งผู้ยากไร้ ผู้พิการหรือทุพพลภาพ ผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ผู้บกพร่องทางร่างกายและสติปัญญาและชนต่างวัฒนธรรม รวมทั้งยกระดับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชน” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 1-2)

กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษา ได้กำหนดนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไว้ในแผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีคณะกรรมการพิจารณาจัดทำรายละเอียดข้อมูลตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้แต่งตั้ง โดยมีปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งได้ดำเนินการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ใน 5 รายการ ได้แก่ ค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกำหนดวิธีการบริหารจัดการจัดทำรายละเอียดวิธีการและแนวปฏิบัติในการจัดสรรแบบเรียน อุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบนักเรียน ให้โปร่งใส และประหยัดงบประมาณ รวมทั้งจัดทำข้อเสนอแนวทางสำหรับผู้ไม่ประสงค์จะใช้สิทธิ์นโยบายเรียนฟรี 15 ปี โดยเริ่มต้นดำเนินโครงการมาตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จนถึงปัจจุบัน มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ปกครอง และเพื่อสร้างโอกาสและขยายโอกาสทางการศึกษาแก่เด็ก เยาวชน และประชาชนอย่างทั่วถึง ตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล อีกทั้งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจอีกทางหนึ่ง มีเป้าหมายในการจัดการศึกษาตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ให้แก่ นักเรียน นักศึกษา มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2554 ทั้งหมดจำนวน 35,878,071 คน จำแนกเป็นนักเรียนนักศึกษาในระบบโรงเรียน จำนวน 32,711,258 คน และนักศึกษานอกระบบโรงเรียน จำนวน 3,166,813 คน ใช้งบประมาณทั้งสิ้นจำนวน 166,671,107,600 บาท จำแนกตามรายการที่จัดให้ฟรี 5 รายการ (สกนธ์ ชุมทัพ. 2554: 1-2) ดังนี้

- 1) ค่าเล่าเรียน จำนวน 104,088,468,600 บาท
- 2) ค่าหนังสือเรียน จำนวน 19,323,809,700 บาท
- 3) ค่าอุปกรณ์การเรียน จำนวน 10,391,127,100 บาท
- 4) ค่าเครื่องแบบนักเรียน จำนวน 13,987,713,400 บาท
- 5) ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำนวน 18,879,988,800 บาท

นับเป็นการลงทุนด้านการศึกษามากที่สุด ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดหลักเกณฑ์การบริหารงบประมาณ ดังนี้ หนังสือเรียนให้สถานศึกษาเป็นผู้จัดซื้อให้นักเรียนยืมเรียนในระยะเวลาเริ่มต้นคือปีงบประมาณ พ.ศ. 2552-2553 โดยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 เป็นต้นไปหนังสือเรียนยกให้เป็นกรรมสิทธิ์ของนักเรียนโดยตรง ส่วนกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมอบให้สถานศึกษาดำเนินการ 4 กิจกรรม คือ กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมคุณธรรม-จริยธรรม กิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่ และกิจกรรมบริการสารสนเทศ / ICT ในส่วนของเครื่องแบบนักเรียน 2 ชุด และอุปกรณ์การเรียน จัดเงินให้ผู้ปกครอง/นักเรียนดำเนินการจัดซื้อเอง โดยมีภาคี 4 ฝ่าย ประกอบด้วย ผู้แทนครู ผู้ปกครอง

นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันคิดและตัดสินใจ รวมทั้งติดตามตรวจสอบเพื่อให้มีความโปร่งใสในการดำเนินงาน (การนำนโยบายสาธารณะสู่การปฏิบัติ:เรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ. 2554: 1)

จากรายงานผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ ใช้เวลาในการศึกษา ประชาสัมพันธ์ การประสานงานชี้แจง ข้อมูลรายละเอียดขั้นตอนและระเบียบวิธีปฏิบัติค่อนข้างน้อย แนวทางการปฏิบัติยังไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ปกครอง ประชาชนและนักเรียนขาดความเข้าใจต่อการขอรับสิทธิ์ รวมทั้งขั้นตอนการส่งมอบหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องประสบปัญหาในการดำเนินการมากในขั้นตอนการปฏิบัติตั้งแต่การติดต่อขอแจ้งสิทธิ์ การขอสละสิทธิ์ การติดต่อขอรับเงิน การรับหนังสือเรียน เครื่องแบบนักเรียน อุปกรณ์การเรียนและค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีขั้นตอนยุ่งยาก จำนวนเงินที่จัดสรรต่อคนต่อเรื่องมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายจริง ปัญหารองลงมาคือ กระบวนการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับหลักฐานการเบิกจ่ายหลักฐานการรับเงิน หลักฐานใบเสร็จต่างๆ ที่ผู้ปกครองต้องนำมาส่งคืนให้กับสถานศึกษาต้องคำนึงถึงความสมบูรณ์ และความถูกต้องของใบเสร็จ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2552: 36-37)

โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ได้ดำเนินการปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น 7,661,398.00 บาท ซึ่งโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ได้มีการดำเนินการตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี โดยมีการประชาสัมพันธ์ ชี้แจงและสร้างความเข้าใจให้ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน เข้าใจถึงนโยบายเรียนฟรี ซึ่งจากการดำเนินการประชาสัมพันธ์ พบว่า กระบวนการดำเนินการมีหลายขั้นตอน สับสนในการปฏิบัติ บางรายการต้องตีความเอง ทำให้เกิดความล่าช้า ส่วนการดำเนินการในส่วนต่างๆ เช่น ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน ซึ่งค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน เป็นการตัดโอนงบประมาณให้เท่ากับจำนวนนักเรียนในโรงเรียน โดยจ่ายเงินให้กับผู้ปกครองนักเรียน ไปดำเนินการจัดซื้อเอง ตามอัตราที่กำหนดในแต่ละระดับชั้น และให้นำใบเสร็จรับเงินมาแสดง พบว่าผู้ปกครองนักเรียนไม่มารับเงินตามกำหนดเวลา ผู้ปกครองนักเรียนไม่เข้าใจระเบียบวิธีการเบิกจ่ายเงินของทางราชการ ผู้ปกครองนักเรียนนำใบเสร็จรับเงินที่มีข้อความในใบเสร็จรับเงิน ไม่ครบถ้วนถูกต้อง ทำให้ต้องนำไปแก้ไข (โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี. 2553: 3)

จากการดำเนินการตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปีที่โรงเรียนทุกแห่งต้องดำเนินการตามกำหนดระยะเวลาและมิงงบประมาณเกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก เพื่อให้การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่ได้ผล ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ เพื่อให้ได้รับข้อมูลในด้านการบริหารจัดการตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปีของโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ทั้งในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางดำเนินการวางแผน แก้ไข ปรับปรุง การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ

ความสำคัญของการวิจัย

สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางดำเนินการวางแผน แก้ไข ปรับปรุง การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ให้มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี จำนวน 150 คน

พื้นที่ศึกษา โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

ติดต่อสื่อสาร หมายถึง ความชัดเจนของนโยบาย ความชัดเจนของข้อความ ความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับมาตรฐานงานและวัตถุประสงค์ของนโยบายระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติ ความรู้และความเข้าใจของผู้ปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองต้องทำ

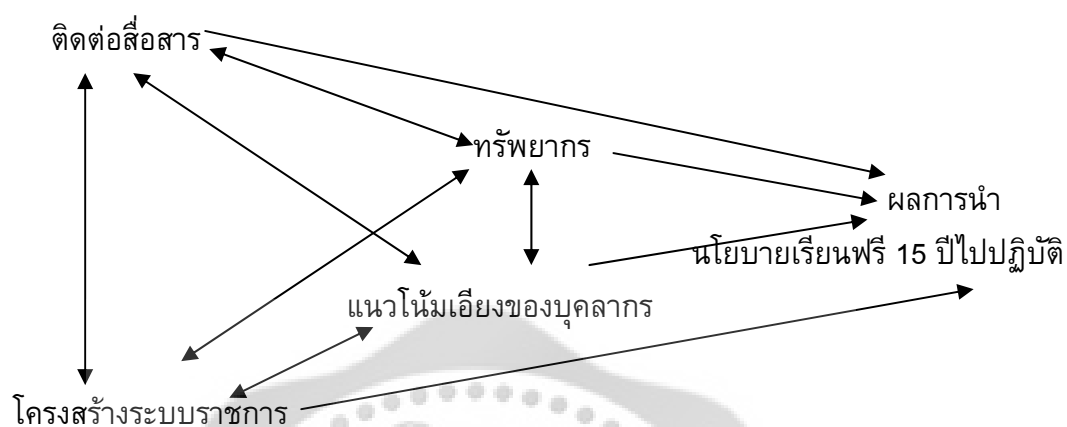
ทรัพยากร หมายถึง งบประมาณ ความพอเพียงของบุคลากรในการนำนโยบายไปปฏิบัติ ความรู้ ทักษะ ความสามารถของบุคลากร ระยะเวลาในการดำเนินงาน ความพอเพียงของวัสดุอุปกรณ์

แนวโน้มเอียงของบุคลากร หมายถึง แนวความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน เช่น การรับรู้และความเข้าใจในนโยบาย ความเต็มใจในการปฏิบัติงาน ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน ความกระตือรือร้นในการทำงาน

โครงสร้างระบบราชการ หมายถึง โรงเรียนที่รับผิดชอบการนำนโยบายไปปฏิบัติ การแบ่งส่วนงาน ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรฐานหรือแผนการปฏิบัติงาน การมอบหมายงาน

กรอบความคิดในการวิจัย

ใช้ตัวแบบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 4 ปัจจัย (Interactions between Factor Model) ของจอร์จ เอ็ดเวิร์ด (George C. Edwards) ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กันทั้งทางตรงและทางอ้อม

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร แนวโน้มเอียงของบุคลากร ทรัพยากร โครงสร้างระบบราชการ และผลการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติแตกต่างกัน
2. การติดต่อสื่อสาร แนวโน้มเอียงของบุคลากร ทรัพยากร โครงสร้างระบบราชการ มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความสำเร็จของการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ: กรณีศึกษา โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ
2. นโยบายเรียนฟรี 15 ปี
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้ทั้งความหมายอย่างกว้างและแคบ แต่มีแนวทางที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่

เจฟฟรีย์ เพรสแมน (Jeffrey L. Pressman) และอารอน วิลด์ฟัสกี (Aaron Wildavsky) (กล้า ทองขาว. 2548: 3) ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติว่า หมายถึง กระบวนการของปฏิสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่มีการกำหนดไว้ก่อนหน้านั้น แล้วกับการกระทำหรือปฏิบัติการ ทั้งหลายที่มุ่งให้บังเกิดผลไปตามนั้น หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง การนำนโยบายไปปฏิบัติคือ ความสามารถในการจัดการและประสานสิ่งที่จะกระทำให้บังเกิดผล ในลักษณะที่เป็นลูกโซ่ ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล ทั้งนี้เพื่อให้ผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำเป็นไปตามที่มุ่งหวังเอาไว้ จากคำนิยามของ เพรสแมน และวิลด์ฟัสกี จะเห็นได้ว่าสิ่งที่ต้องถูกนำไปปฏิบัตินั้น ได้แก่ นโยบายสาธารณะที่ถูกกำหนดขึ้นมา การนำนโยบายไปปฏิบัตินั้นเพื่อต้องการให้เกิดผลลัพธ์ออกมาตามที่ได้อ้างเป้าหมายไว้

โดนอลด์ แวน มิเตอร์ (Donald S. Van Meter) และ คาร์ล แวน ฮอร์น (Carl E. Van Horn) (กล้า ทองขาว. 2548: 4) ได้ให้ความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติไว้ไม่ต่างกันมากนักกับทรรศนะของเพรสแมนและวิลด์ฟัสกี แต่นักวิชาการทั้งสองพยายามเสนอความหมายของคำนี้ให้เฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การดำเนินการโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในภาครัฐหรือเอกชนซึ่งการดำเนินการดังกล่าวมุ่งที่จะก่อให้เกิดความสำเร็จโดยตรงตามวัตถุประสงค์ของนโยบายที่ได้ตัดสินใจว่าจะกระทำไว้ก่อนหน้านั้นแล้ว

ซูซาน แบเรตต์ (Susan Barrett) และคอลิน ฟัดจ์ (Colin Fudge) (กล้า ทองขาว. 2548: 5) นิยามความหมายของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติจะพิจารณาเฉพาะการผลักดันให้นโยบายบังเกิดผลด้านเดียวคงไม่ได้ การพิจารณาความหมายของการนำนโยบายไปปฏิบัติควรรวมถึงการสังเกตปรากฏการณ์เป็นจริงที่เกิดขึ้นในกระบวนการนำนโยบายไป

ปฏิบัติ เพื่อแสวงหาคำอธิบายว่าปรากฏการณ์หรือการกระทำนั้นเกิดขึ้นได้อย่างไร มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง เพราะเหตุใด ศูนย์กลางความสนใจการนำนโยบายไปปฏิบัติ ในทฤษฎีนี้จะอยู่ที่ว่าอะไรคือสิ่งที่ถูกกระทำ จุดสนใจของการมองในแนวทางนี้จึงอยู่ที่การกระทำของกลุ่มบุคคล และผู้มีหน้าที่กำหนดพฤติกรรมของการกระทำนั้น นอกจากนี้ยังสนใจที่จะตรวจสอบระดับของการกระทำว่ามีความสัมพันธ์กับตัวนโยบายอย่างไรมากกว่าการตรวจสอบเพียงการคาดคะเน มุมมองการนำนโยบายไปปฏิบัติในลักษณะนี้จะเป็นการพิจารณาขั้นตอนของการตอบสนองต่อข้อผูกพันตามอุดมการณ์ของนโยบายต่อการกดดันจากสภาพแวดล้อม และต่อแรงกดดันจากหน่วยงานหรือกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆที่พยายามจะเข้ามามีอิทธิพลหรือควบคุมการกระทำนั้น

พอล ซาบาเตียร์ (Paul Sabatier) และ เดเนียล แมสมาเนียน (Daniel Mazmanian) (กล้า ทองขาว. 2548: 6) มองว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การนำเอานโยบายพื้นฐานทั่วไป กฎหมาย คำสั่งของรัฐบาล มติคณะรัฐมนตรีหรือคำพิพากษาของศาลไปดำเนินการให้บรรลุผล

วเรช จันทรศร (2531: 68) ได้ให้นิยาม การนำนโยบายไปปฏิบัติว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นเรื่องของการศึกษาว่า องค์กรที่รับผิดชอบสามารถนำและกระตุ้นให้ทรัพยากรทางการบริหาร ตลอดจนกลไกที่สำคัญทั้งหมดสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่ระบุไว้หรือไม่แค่ไหน เพียงใด กล่าวคือในส่วนนี้ จะเป็นเรื่องที่นักวิเคราะห์นโยบายสาธารณะมุ่งให้ความสนใจไปที่ปัญหา หรือสิ่งที่เชื่อมโยงระหว่างความสำเร็จ และความล้มเหลวของการนำนโยบาย แผนงาน และโครงการให้ลึกซึ้งและต้องแท้จริงขึ้น โดยสรุปคือ การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการจัดการในทางปฏิบัติที่จะทำให้นโยบายใดๆ บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่กำหนดไว้

ทิพากร พิมพิสุทธิ์ (2532: 121) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการนำนโยบายที่กำหนดขึ้นไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงระหว่างนโยบายและการปฏิบัติ

ดังนั้น การนำนโยบายไปปฏิบัติจึงหมายถึง การแปลงวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในนโยบาย ซึ่งอาจเป็นกฎหมาย หรือคำสั่งของรัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรีให้เป็นแนวทาง / แผนงาน/ โครงการ กิจกรรมที่เป็นรูปธรรมประกอบด้วย การจัดหาทรัพยากรต่างๆ เพื่อดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ การวางแผนโครงการเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ที่กำหนด การออกแบบองค์การและการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางการดำเนินงานโครงการที่กำหนดไว้

ลักษณะของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

กล้า ทองขาว (2548: 8 - 10) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของนโยบายจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้งกันโดยไม่อาจแยกออกจากกันได้เด็ดขาดชัดเจน แต่อาจแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้ง 4 ส่วน คือ ส่วนแรก คือ การกำหนดและการวิเคราะห์ทางเลือกนโยบาย ส่วนนี้อาจแสดงผลออกมาในรูปของกฎหมายหรือถ้อยแถลงนโยบายหรือข้อกำหนดอื่นๆ ของรัฐบาล เช่น มติคณะรัฐมนตรี หรือประกาศของหน่วยงานของรัฐ ส่วนที่สอง คือ การนำนโยบายไปปฏิบัติ องค์ประกอบส่วนนี้อาจแสดงให้เห็นในรูปของแผนงานหรือโครงการและการบริหารโครงการ หรือการตีความกฎหมายออกมาเป็นแนวปฏิบัติ และมีการใช้บังคับหรือมีการจัด

กระทำเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย ส่วนที่สาม คือ การประเมินผลนโยบาย ส่วนนี้เป็นการศึกษาคุณค่าของผลผลิตและผลลัพธ์หรือผลกระทบของการนำนโยบายแผนงานหรือโครงการที่นำไปปฏิบัติ ว่าเป็นไปตามเจตจำนงของนโยบายอย่างไร และส่วนสุดท้าย คือ การวิเคราะห์ผลสะท้อนกลับของนโยบายเป็นการแสวงหาสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือเปลี่ยนแปลงกระบวนการปฏิบัติในนโยบาย หรือเพื่อยกเลิกนโยบาย

ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การวิจัยการนำนโยบายไปปฏิบัติได้เริ่มต้นมาตั้งแต่ทศวรรษ 1970 ได้สร้างทฤษฎีและองค์ความรู้เอาไว้หลายด้าน ปัจจุบันอาจแบ่งทฤษฎีการศึกษานำนโยบายไปปฏิบัติ แบ่งเป็น 3 แนว (approaches) (กล้า ทองขาว. 2534: 34-35) คือ

1. ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติจากบนลงล่าง (Top-down Theories of Implementation)

(กล้า ทองขาว. 2534: 34-35) เน้นความสามารถของผู้กำหนดนโยบายที่จะกำหนดวัตถุประสงค์ของนโยบายให้ชัดเจนและควบคุมการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทฤษฎีนี้เริ่มจากสมมติฐานที่ว่าการนำนโยบายไปปฏิบัติเริ่มต้นมาจากการตัดสินใจของรัฐบาลกลาง ทฤษฎีนี้ได้รับอิทธิพลจากการวิเคราะห์ระบบ และถือว่านโยบายมีผลต่อผลลัพธ์โดยตรง ไม่สนใจผลกระทบของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติที่มีต่อการให้บริการตามนโยบาย – การศึกษาตามแนวนี้จะมองว่า นโยบายเป็นปัจจัยนำเข้า (inputs) และการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นผลผลิต (outputs) ดังนั้นทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับการตัดสินใจกำหนดนโยบาย บางครั้งจึงถูกมองว่าเน้นบทบาทการใช้อำนาจของผู้นำ ผลงานของนักวิชาการที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ งานของเพรสแมน และวิลด์ฟีกี (Pressman; & Wildavsky) งานของแวน มิเตอร์และแวน ฮอร์น (Van Meter & Van Horn) งานของซาบาเตียร์และแมสมาเนียน (Sabatier; & Mazmanian) และงานของจอร์จ ซี เอ็ดเวิร์ด (George C. Edwards)

2. ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติจากล่างขึ้นบน (Bottom-up Theories of Implementation)

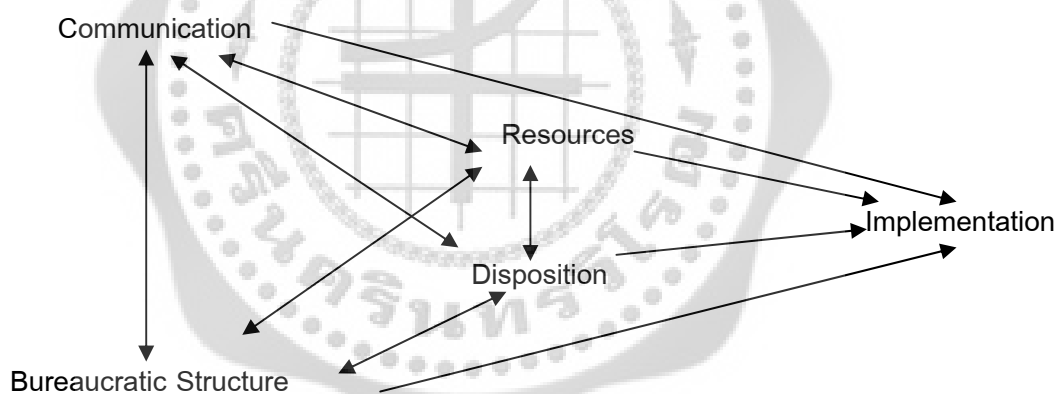
(กล้า ทองขาว. 2534: 34-35) เน้นผู้ปฏิบัติระดับพื้นที่ในฐานะผู้ให้บริการและมองการนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการต่อรองที่เกิดในเครือข่ายของผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นช่วงปลายทศวรรษ 1970 – 1980 เนื่องจากต้องการตอบโต้ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติจากบนลงล่าง ซึ่งทฤษฎีนี้แสดงให้เห็นว่า ผลลัพธ์ทางการที่เกิดขึ้นไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของนโยบายและการเชื่อมโยงเชิงสาเหตุและผลตามความเชื่อของทฤษฎีจากบนลงล่างนั้นก็อาจไม่เป็นจริงด้วย นักทฤษฎีในกลุ่มนี้สนใจศึกษาสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในระดับของการให้บริการ และสาเหตุที่แท้จริงที่มีผลต่อการปฏิบัติในระดับล่าง โดยระบุว่าเครือข่ายของตัวแสดงในการให้บริการที่แท้จริงเป็นอย่างไร ผลงานของนักวิชาการที่จัดอยู่ในกลุ่มนี้ ได้แก่ งานของลิปสกีและเอลมอร์ (Lipsky; & Elmore)

3. ทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติแบบผสม (Hybrid Theories of Implementation)

(กล้า ทองขาว. 2534: 34-35) เป็นการรวมองค์ประกอบทั้งสองฝ่ายเข้าด้วยกัน เพื่อปิดจุดอ่อนของแต่ละฝ่าย เช่น ทฤษฎีบนลงล่างเน้นการเริ่มต้นจากข้างบน มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างทฤษฎีทั่วไป ยึดถือตามแนว

กระบวนการและขั้นตอนนโยบาย เน้นการนำการตัดสินใจระดับบนไปปฏิบัติ ยึดประชาธิปไตยแบบตัวแทนหรือตัวแบบผู้นำ ส่วนทฤษฎีล่างขึ้นบนเริ่มต้นจากล่างและขยายออกไปทางข้าง มีจุดมุ่งหมายที่จะพรรณนาและอธิบายปฏิกิริยาของตัวแสดงในการให้บริการ ยึดตามหลักการหลอมรวมมากกว่าจะกระจายออกไป และยังปฏิเสธขั้นตอนของนโยบาย โดยถือว่าไม่มีทางที่ระดับบนจะคุมระดับล่างได้หมด เพราะระดับล่างมีดุลพินิจและผลประโยชน์เป็นของตัวเอง ส่วนด้านประชาธิปไตยนั้น ทฤษฎีล่างขึ้นบนยึดประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม นอกจากผู้นำแล้วยังต้องคำนึงถึงเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่น ภาคเอกชนและกลุ่มเป้าหมายด้วย การผสมตามทฤษฎีใหม่ข้างต้นทำให้เกิดแนวทางบูรณาการจำนวนมาก เช่น งานของชาร์ฟ (Scharpf) งานของฮีริเทียร์ (Heritier) งานของริปลีย์ (Ripley) และแฟรงกลิน (Franklin) และงานของวินเตอร์ (Winter)

ตามทฤษฎีที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่า Edwards ได้เสนอกรอบแนวคิดปัจจัยเงื่อนไขสำคัญในการกำหนดความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ 4 ประการ ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร (Communication) ทรัพยากร (Resource) แนวโน้มเอียงของบุคลากร (Disposition) และโครงสร้างระบบราชการ (Bureaucratic Structure) โดยปัจจัยทั้ง 4 จะส่งผลต่อการดำเนินงานและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันตลอดเวลา ดังรูป

ภาพความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 4 ที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ

กรอบแนวคิดปัจจัย 4 ประการ ของ Edwards คือ

1. การติดต่อสื่อสาร (**Communication**) คำสั่งในการนำนโยบายไปปฏิบัติ จะต้องถูกถ่ายทอดไปสู่บุคลากรผู้ปฏิบัติอย่างเหมาะสม มีความชัดเจน เทียบตรง และสม่ำเสมอ การติดต่อสื่อสารที่ดีจะช่วยให้การนำนโยบายไปปฏิบัติมีประสิทธิภาพ ผู้ปฏิบัติต้องทราบว่าจะต้องทำอะไร อย่างไร คำสั่งต้องสั่งให้ถูกผู้ปฏิบัติ เพราะผู้ปฏิบัติอาจเข้าใจผิดต่อคำสั่ง ดังนั้นผู้ปฏิบัติอาจกระทำไม่ตรงตามเจตนารมณ์ คำสั่งไม่ชัดเจน ขาดความสมบูรณ์ อาจทำให้ผู้ปฏิบัติใช้ดุลพินิจของตนเองพยายามที่จะแปลงความเป็นนามธรรมของนโยบายให้เป็นรูปธรรมที่สามารถปฏิบัติได้ ซึ่งอาจบิดเบือนผลลัพธ์ที่ได้จากการปฏิบัติไปจากวัตถุประสงค์เดิมที่ตั้งไว้ ดังนั้นแนวทางปฏิบัติที่ไม่ได้รับ

การถ่ายทอดอย่างถูกต้อง บิดเบือน คลุมเครือ ไม่สม่ำเสมอ จะกลายเป็นอุปสรรคสำคัญในการนำนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ หรือคำสั่งตายตัวเกินไปก็อาจเป็นอุปสรรคต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติเช่นเดียวกัน เพราะขาดความสร้างสรรค์และปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์

2. **ทรัพยากร (Resource)** จำนวนบุคลากรที่มีความชำนาญและเพียงพอในการปฏิบัติงานความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ระบบสารสนเทศที่ทันสมัยสอดคล้องพอเพียงกับความต้องการผู้มีอำนาจสร้างความมั่นใจ ตั้งใจที่จะจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อันได้แก่ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ งบประมาณที่จำเป็นและเหมาะสม ข้อมูลข่าวสาร จะทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ถ้าผู้ปฏิบัติงานขาดทรัพยากรที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิผล การนำนโยบายไปปฏิบัติก็ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้

3. **แนวโน้มเอียงของบุคลากร (Disposition)** เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างยิ่ง การนำนโยบายไปปฏิบัติจะมีประสิทธิผลหรือไม่ ไม่เพียงแต่ผู้ปฏิบัติต้องรู้ว่าทำอะไร มีความสามารถที่จะทำสิ่งนั้นเพียงใด ยังต้องมีความปรารถนาที่จะทำให้นโยบายนั้นเกิดความสำเร็จ เนื่องจากเหตุผลที่สำคัญว่า ผู้ปฏิบัติมักเป็นอิสระจากผู้บังคับบัญชาที่นำนโยบายมาปฏิบัติ ความซับซ้อนของตัวนโยบายเอง โดยผู้ปฏิบัติจะพิจารณาวานโยบายมีผลประโยชน์ขององค์กรและต่อบุคลากรอย่างไร ถ้าผู้นำนโยบายไปปฏิบัติมีจุดยืนที่ไม่มั่นคง เหมือนกับผู้กำหนดนโยบายต้องการ ก็จะส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจในการพยายามนำนโยบายไปปฏิบัติ

4. **โครงสร้างระบบราชการ (Bureaucratic Structure)** ถ้าทรัพยากรมีเพียงพอและผู้ปฏิบัติรู้ว่าต้องทำอะไรและต้องการที่จะทำตามนโยบาย แต่การนำนโยบายไปปฏิบัติก็อาจประสบปัญหาอื่นอีกได้ ทั้งนี้โครงสร้างของระบบราชการสนับสนุนการนำนโยบายไปปฏิบัติ การแบ่งส่วนงานขององค์กรสลับซับซ้อน ระเบียบการปฏิบัติขององค์กรที่ยุ่งยากหลายขั้นตอน จะเป็นอุปสรรคต่อการประสานงาน และอาจก่อให้เกิดความสับสนเปล่าต่อทรัพยากรที่มีจำกัด ก่อให้เกิดความสับสน ทำให้การนำนโยบายไปปฏิบัติไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร อาจส่งผลให้หน้าที่สำคัญที่ต้องปฏิบัติถูกมองข้ามไป โครงสร้างของระบบราชการ แบ่งพิจารณาเป็น 2 ประเด็น คือ

- การกระจายงาน นโยบายใดที่มีหน่วยงานมาเกี่ยวข้องเป็นจำนวนมากจะมีการกระจายงานสูง และมีโอกาสที่นโยบายจะประสบความสำเร็จลดลงกว่านโยบายที่มีจำนวนหน่วยงานมาเกี่ยวข้องน้อย

- การกำหนดระเบียบปฏิบัติงาน หมายถึง วิธีการทำงานที่ถือปฏิบัติกันสำหรับนโยบายนั้นๆ ซึ่งถ้านโยบายใหม่ที่ออกมาไม่สอดคล้องกับการกำหนดระเบียบปฏิบัติงาน จะประสบปัญหาในการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพราะอาจถูกต่อต้านหรือทำให้ล่าช้า หรืออาจมีปัญหาอยู่ที่วิธีการทำงานที่ค่อนข้างเคร่งครัด ทำให้สูญเสียเวลาและทรัพยากรมาก

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของเอ็ดเวิร์ด (Edwards) มาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ คือ การติดต่อสื่อสาร ทรัพยากร แนวโน้มเอียงของบุคลากร และโครงสร้างระบบราชการ เนื่องจากว่าแนวความคิดของเอ็ดเวิร์ด (Edwards) มีข้อดีคือ

1. เป็นแนวทางที่ตรงไปตรงมาและอธิบายเข้าใจได้ง่าย
2. มีความชัดเจน
3. สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของแต่ละปัจจัยได้
4. สามารถแก้ไขสาเหตุความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติได้

2. นโยบายเรียนฟรี 15 ปี

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้รัฐจะต้องจัดการศึกษาให้กับประชาชนอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรมเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ดังนั้น รัฐบาลซึ่งมีความตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการจัดทำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี เพื่อขยายโอกาสแก่เด็กยากจน เด็กด้อยโอกาส และผู้เรียนทั่วประเทศให้สามารถเข้าถึงการได้รับการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม

นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ในขณะนั้น) ได้กล่าวชี้แจงต่อที่ประชุมรัฐสภา เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2552 ในประเด็นการอภิปรายนโยบายโครงการเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ซึ่งได้ขอตั้งและได้รับงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปี พ.ศ. 2552 โดยระบุถึงความมุ่งหวังว่า จะสามารถส่งผลช่วยแก้ไขสภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังมีปัญหา ตามมาตรการที่รัฐบาลต้องการจะหมุนเวียนเงินในระดับพื้นที่และลดภาระค่าครองชีพของประชาชน รวมทั้งเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาสทั่วประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 1)

แนวทางในการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี นั้น กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน เช่น ผู้แทนนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ผู้ประกอบการภาคเอกชน กลุ่มแม่บ้านในชุมชนต่างๆ รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา โดยจัดทั้งที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อหาข้อสรุปสำหรับกำหนดวิธีการที่เหมาะสมโดยยึดหลัก 4 ประการ คือ 1) ประหยัดเงินงบประมาณแผ่นดิน 2) มีความโปร่งใส 3) มีปัญหาในทางปฏิบัติตามมาน้อยที่สุด และ 4) การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายของสถานศึกษา ซึ่งจากผลข้างต้นทำให้ได้ความชัดเจนสำหรับการดำเนินงานตามนโยบายฯ โดยมีรายละเอียดการจัดสรรในแต่ละรายการดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552: 1-2)

หมวดรายการจัดสรรตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี

1. หมวดค่าเล่าเรียน
2. หมวดหนังสือเรียน
3. หมวดอุปกรณ์การเรียน

4. หมวดเครื่องแบบนักเรียน
5. หมวดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

หมวดค่าเล่าเรียน

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดสรรงบประมาณค่าเล่าเรียนให้แก่ ผู้เรียนทั่วประเทศ ตามอัตราค่าใช้จ่ายต่อหัวที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในแต่ละระดับและประเภท (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 1) ดังนี้

ก. การศึกษาในระบบ

- อนุบาล คนละ	1,700	บาทต่อปี
- ประถมศึกษา คนละ	1,900	บาทต่อปี
- มัธยมต้น คนละ	3,500	บาทต่อปี
- มัธยมปลาย คนละ	3,800	บาทต่อปี
- ปวช.(ช่างอุตสาหกรรม) คนละ	6,500	บาทต่อปี
(พาณิชยกรรม) คนละ	4,900	บาทต่อปี
(คหกรรม) คนละ	5,500	บาทต่อปี
(ศิลปกรรม) คนละ	6,200	บาทต่อปี
(เกษตรกรรมทั่วไป) คนละ	5,900	บาทต่อปี
(เกษตรกรรมปศุสัตว์) คนละ	11,900	บาทต่อปี

ข. การศึกษานอกระบบ

- ประถมศึกษา คนละ	1,100	บาทต่อปี
- มัธยมต้น คนละ	2,300	บาทต่อปี
- มัธยมปลาย คนละ	2,300	บาทต่อปี
- ปวช. คนละ	4,240	บาทต่อปี

หมายเหตุ

1. เพิ่มการอุดหนุนแก่นักเรียนอนุบาล 3 ขวบในโรงเรียนเอกชน
2. ปรับเพิ่มอัตราอุดหนุนให้โรงเรียนเอกชนอีกร้อยละ 10

หมวดหนังสือเรียน

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดสรรงบประมาณค่าหนังสือเรียนให้แก่สถานศึกษา สำหรับบริหารจัดการได้เองตามวัตถุประสงค์ โดยกำหนดวิธีการให้ถูกต้องตามระเบียบของราชการ และให้มีการจัดระบบหนังสือพิมพ์เรียนเพื่อส่งต่อให้นักเรียนในรุ่นต่อๆ ไปได้นำไปใช้ ทั้งนี้ การดำเนินการคัดเลือกหนังสือเรียนของสถานศึกษานั้น กำหนดให้จะต้องมีการพิจารณาตัดสินใจร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ

สถานศึกษากับภาคี 4 ฝ่าย ซึ่งประกอบด้วย ครู ผู้ปกครอง กรรมการนักเรียน และผู้แทนชุมชน สำหรับเกณฑ์ของเงินที่จะจัดสรรเป็นค่าหนังสือเรียนตามรายหัว (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 2-3) มีดังนี้

ก. การศึกษาในระบบ

- อนุบาล คนละ	200.00	บาท
- ประถมศึกษาปีที่ 1 คนละ	483.20	บาท
- ประถมศึกษาปีที่ 2 คนละ	347.20	บาท
- ประถมศึกษาปีที่ 3 คนละ	365.60	บาท
- ประถมศึกษาปีที่ 4 คนละ	580.00	บาท
- ประถมศึกษาปีที่ 5 คนละ	424.00	บาท
- ประถมศึกษาปีที่ 6 คนละ	496.00	บาท
- มัธยมศึกษาปีที่ 1 คนละ	739.20	บาท
- มัธยมศึกษาปีที่ 2 คนละ	564.80	บาท
- มัธยมศึกษาปีที่ 3 คนละ	560.00	บาท
- มัธยมศึกษาปีที่ 4 คนละ	1,160.80	บาท
- มัธยมศึกษาปีที่ 5 คนละ	805.60	บาท
- มัธยมศึกษาปีที่ 6 คนละ	763.20	บาท
- ปวช. คนละ	1,000.00	บาท

ข. การศึกษานอกระบบ

- ประถมศึกษา คนละ	290	บาทต่อปี
- มัธยมต้น คนละ	360	บาทต่อปี
- มัธยมปลาย คนละ	400	บาทต่อปี
- ปวช. คนละ	500	บาทต่อปี

หมวดอุปกรณ์การเรียน

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำบัญชีจ่ายเงินสดให้แก่ผู้ปกครองของนักเรียนตามเกณฑ์ค่าใช้จ่ายรายหัว โดยผู้ปกครองและนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนด้วยตนเอง และให้นำใบเสร็จรับเงินที่มีมูลค่าไม่ต่ำกว่าเงินสดนั้นมาเป็นหลักฐานแสดงกับสถานศึกษา โดยมีการตรวจสอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและภาคี 4 ฝ่ายอีกชั้นหนึ่ง

ตัวอย่างรายการของอุปกรณ์การเรียน ได้แก่ แบบฝึกหัด สมุดดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด เครื่องมือเรขาคณิต วัสดุฝึกด้านคอมพิวเตอร์ (เช่น แผ่นซีดี) กระดาษ A4 สีเทียน ดินน้ำมัน เป็นต้น

สำหรับเกณฑ์ของเงินที่จะจัดสรรเป็นค่าอุปกรณ์การเรียนตามรายหัว (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 4-5) มีดังนี้

- อนุบาล คนละ	100 บาทต่อภาคเรียน
- ประถมศึกษา คนละ	195 บาทต่อภาคเรียน
- มัธยมต้น คนละ	210 บาทต่อภาคเรียน
- มัธยมปลาย คนละ	230 บาทต่อภาคเรียน
- ปวช. คนละ	230 บาทต่อภาคเรียน

หมวดเครื่องแบบนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาดำเนินการจัดทำบัญชีจ่ายเงินสดให้แก่ผู้ปกครองของนักเรียนตามเกณฑ์ค่าใช้จ่ายรายหัว โดยผู้ปกครองและนักเรียนเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดซื้อเครื่องแบบนักเรียนด้วยตนเอง และให้นำใบเสร็จรับเงินที่มีมูลค่าไม่ต่ำกว่าเงินสดนั้น มาเป็นหลักฐานแสดงกับสถานศึกษา โดยมีการตรวจสอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและภาคี 4 ฝ่ายอีกชั้นหนึ่ง

สำหรับเกณฑ์ของเงินที่จะจัดสรรเป็นค่าเครื่องแบบนักเรียนตามรายหัว (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 6-7) มีดังนี้

- อนุบาล คนละ	300 บาทต่อปี
- ประถมศึกษา คนละ	360 บาทต่อปี
- มัธยมต้น คนละ	450 บาทต่อปี
- มัธยมปลาย คนละ	500 บาทต่อปี
- ปวช. คนละ	900 บาทต่อปี

ทั้งนี้ รายการเครื่องแบบนักเรียนที่กำหนดจะจัดสรรคือ คนละ 2 ชุดต่อปี ตามราคารมาตรฐานคุณภาพ ซึ่งหากผู้ปกครองรายใด จะซื้อเครื่องแบบนักเรียนที่มีราคาสูงกว่า ก็จะต้องรับภาระในราคาส่วนต่างเอง และหากผู้ปกครองมีชุดเครื่องแบบนักเรียนเพียงพออยู่แล้ว ก็สามารถนำเงินไปซื้อเข็มขัด รองเท้า ถุงเท้า ชุดกีฬา ชุดลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารีได้

นอกจากนี้ ได้มีการกำหนดให้สำรวจผู้ปกครองที่ประสงค์จะสละสิทธิ์ไม่รับเงินค่าเครื่องแบบนักเรียน โดยถือเป็นนโยบายที่ทุกสถานศึกษาต้องการรณรงค์ให้มีการเสียสละสำหรับผู้มีฐานะดี ซึ่งสถานศึกษาจะได้มีหนังสือตอบขอบคุณและเชิดชูเกียรติผู้ปกครองที่แสดงความประสงค์สละสิทธิ์ และจะมีการนำเงินกองทุนที่ได้จากการสละสิทธิ์ไปช่วยเหลือสถานศึกษาที่ด้อยโอกาสต่อไป

หมวดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดสรรงบประมาณให้แก่สถานศึกษา สำหรับบริหารจัดการกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้เองตามวัตถุประสงค์ใน 4 กิจกรรม (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 8-9) ได้แก่

1. กิจกรรมวิชาการ โดยจัดอย่างน้อย 1 ครั้ง ต่อคนต่อปี
2. กิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม เช่น ค่ายลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี โดยจัดอย่างน้อย 1 ครั้ง ต่อคนต่อปี
3. ทัศนศึกษานอกสถานที่ โดยจัดอย่างน้อย 1 ครั้ง ต่อคนต่อปี
4. บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศหรือคอมพิวเตอร์ โดยจัดอย่างน้อย 40 ชั่วโมง ต่อคน ต่อปี

ซึ่งในรายละเอียดการดำเนินการของสถานศึกษาแต่ละแห่งนั้น คณะกรรมการสถานศึกษา และภาคี 4 ฝ่าย ควรจะมีการพิจารณาร่วมกัน โดยคำนึงผลสัมฤทธิ์ด้านคุณภาพที่จะเกิดขึ้นกับ ผู้เรียนเป็นหลัก

สำหรับเกณฑ์ของเงินที่จะจัดสรรเป็นค่ากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีดังนี้

ก. การศึกษาในระบบ

- อนุบาล คนละ	215	บาทต่อภาคเรียน
- ประถมศึกษา คนละ	240	บาทต่อภาคเรียน
- มัธยมต้น คนละ	440	บาทต่อภาคเรียน
- มัธยมปลาย คนละ	475	บาทต่อภาคเรียน
- ปวช. คนละ	475	บาทต่อภาคเรียน

ข. การศึกษานอกระบบ

- ประถมศึกษา คนละ	140	บาทต่อภาคเรียน
- มัธยมต้น คนละ	290	บาทต่อภาคเรียน
- มัธยมปลาย คนละ	290	บาทต่อภาคเรียน
- ปวช. คนละ	530	บาทต่อภาคเรียน

โดยสรุปวิธีการจัดสรรตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ

1. ค่าเล่าเรียน จัดสรรให้ผู้เรียนตามอัตราค่าใช้จ่ายรายหัว
2. ค่าหนังสือเรียนและกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จัดสรรให้สถานศึกษาบริหารจัดการเอง
3. ค่าอุปกรณ์การเรียนและเครื่องแบบนักเรียน จัดสรรให้สถานศึกษา แล้วส่งต่อให้ผู้ปกครอง จัดซื้อเอง

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สิรินทร์พร วงศ์พีรกุล (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การติดตามและประเมินกระบวนการนํานโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษา :การประยุกต์วิธีการประเมินแบบผสมผสานพบว่า

1. การประเมินกระบวนการนํานโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษา ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ คือ 1) การจัดองค์กร 2) การวางแผนงาน 3) การประชาสัมพันธ์ 4) การสำรวจนักเรียน สละสิทธิ์ 5) การจัดซื้อหนังสือเรียน 6) การดำเนินการเรื่องเครื่องแบบนักเรียนและอุปกรณ์การเรียน 7) การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 8) การติดตามและตรวจสอบ มีตัวบ่งชี้ 65 ตัวบ่งชี้

2. ภาพรวมของกระบวนการนํานโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติในสถานศึกษา มีผลการประเมินในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการนํานโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติในสถานศึกษา จำแนกตามระดับการจัดการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และจังหวัด มีรายละเอียดดังนี้

ก่อนเริ่มการดำเนินงานในกระบวนการนํานโยบายไปปฏิบัติพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการจัดการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และจังหวัดมีผลต่อกระบวนการนํานโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ระดับการจัดการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และจังหวัด เพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งไม่มีผลต่อกระบวนการนํานโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษา

ระหว่างการดำเนินงานในกระบวนการนํานโยบายไปปฏิบัติพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการจัดการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และจังหวัดต่อกระบวนการนํานโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่พบว่าปัจจัยหลักอย่างขนาดสถานศึกษามีผลต่อกระบวนการนํานโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษจะมีกระบวนการนํานโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษาได้ดีกว่าสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดเล็ก

ภาพรวมการดำเนินงานในกระบวนการนํานโยบายไปปฏิบัติพบว่า ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการจัดการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และจังหวัดมีผลต่อกระบวนการนํานโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติในสถานศึกษาในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ระดับการจัดการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และจังหวัด เพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งไม่มีผลต่อกระบวนการนํา นโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติในสถานศึกษา

3. ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินงานของสถานศึกษามีสาเหตุมาจากขาดการอธิบายรายละเอียดในการดำเนินงานต่อผู้ปฏิบัติในสถานศึกษา ข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ สร้างความตระหนักกับผู้ปกครองและนักเรียนให้เห็นคุณค่าและความสำคัญของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี

ประสงค์ กัลยาณะธรรม (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์ กับการประสบความสำเร็จของการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาชั้น พื้นฐานสำหรับคนที่ไม่ใช่สัญชาติไทย : ศึกษากรณีภาคตะวันตกของประเทศไทย พบว่า

1. ความสำเร็จในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาลไปปฏิบัติในสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สำหรับคนที่ไม่ใช่สัญชาติไทย อยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า ที่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ คือ ด้านทรัพยากรของนโยบาย การติดต่อสื่อสาร เงื่อนไขทาง เศรษฐกิจสังคม และการเมือง และทัศนคติ

อ่องจิต เมธยะประภาส (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน ตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2552 และพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตาม นโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน 2 ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ 1 ศึกษาผลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2552 ทำโดย

1. ศึกษาและการสังเคราะห์ เอกสาร รายงาน และงานวิจัย
2. ศึกษาข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการ ดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ
3. ศึกษาคุณภาพของการจัดการศึกษา ในด้านพฤติกรรมนักเรียน
4. ศึกษาความคิดเห็น ของผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 1,920 คน เครื่องมือในการวิจัย คือแบบสอบถามความคิดเห็น ผลการวิจัย พบว่า

1. ด้านปริมาณ นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย สำหรับ รายการหนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบนักเรียน และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. ด้านเวลา การดำเนินการล่าช้าไม่สามารถปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ 7 รายการ

3. ด้านค่าใช้จ่าย ไม่เพียงพอ

4. ด้านคุณภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อนักเรียนตามที่กำหนด สามารถดำเนินการด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้ โรงเรียนได้รับการร้องเรียน ร้อยละ 0.36 และ

5. ด้านความพึงพอใจ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมาก

ชั้นที่ 2 การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำโดย

1. จัดทำร่างแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ
2. ตรวจสอบความเหมาะสมร่างแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือในการวิจัย คือแบบสอบถามความเหมาะสม
3. สทนากลุ่ม
4. ตรวจสอบความเป็นไปได้ ประชากร คือ บุคลากรที่มีส่วนดำเนินงานนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามความเป็นไปได้
5. เสนอแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพเข้าสู่การประชุมคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
6. จัดทำเอกสารแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ผลการวิจัย ได้เอกสารแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี เขต 1 (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความรู้ ความเข้าใจของ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน และปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการพัฒนาการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้รับผิดชอบการดำเนินงานนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ พบว่า ผู้บริหาร หัวหน้างาน และผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินงาน ตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ในระดับมาก
2. การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ ด้านนโยบาย ด้านสวัสดิการ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านประโยชน์และสิทธิที่ได้รับในภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ๔ ด้านนโยบาย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านสวัสดิการและกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับปานกลาง และด้านประโยชน์และสิทธิที่ได้รับในระดับปานกลาง

รุ่งเรือง สุขากรมย์ (2543: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการนำนโยบายการศึกษาไปปฏิบัติ : กรณีศึกษานโยบายการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการวิจัย พบว่า ตัวแปรที่มีผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ สามารถแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆ ได้แก่ ตัวแปรที่อยู่นอกองค์การซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนสถานที่ตั้งของโรงเรียน
2. ความร่วมมือของชุมชน พ่อแม่ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่นๆ
3. คุณลักษณะของนโยบายเศรษฐกิจ ความชัดเจนของเป้าหมายการรับนักเรียน ความชัดเจนของวิธีการรับนักเรียน

ส่วนตัวแปรที่อยู่ภายในองค์การประกอบด้วย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ทรัพยากร ภาวะผู้นำของผู้บริหารความเพียงพอของบุคลากร คุณภาพของบุคลากร ความเพียงพอของอาคารสถานที่ ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์
2. การบริหารการจัดการ การมีระบบการจัดเก็บข้อมูล และการวางแผน การมีระบบการดูแลสุภาพอนามัย การมีระบบการประเมินคุณภาพภายใน

จากการวิจัย พบว่า ผลที่เกิดจากการนำนโยบายขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติในด้านปริมาณโรงเรียนยังรับนักเรียนได้ต่ำกว่าเป้าหมายในด้านคุณภาพ ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 15 ตัวแปรอธิบายผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ความเหมาะสมของที่ตั้งโรงเรียน การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมขององค์กรอื่นๆ ความชัดเจนเกี่ยวกับเป้าหมายการรับนักเรียน ความชัดเจนเกี่ยวกับวิธีการรับนักเรียน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ความเพียงพอของครู คุณภาพของครู ความเพียงพอของอาคารสถานที่ ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์การมีระบบการจัดเก็บข้อมูลและการวางแผน การมีระบบดูแลสุภาพอนามัย และการมีระบบประเมินผลภายใน ปัจจัยดังกล่าวสามารถร่วมกันอธิบายผลการนำนโยบายไปปฏิบัติด้านอัตราการเข้าเรียนของนักเรียนและผลงานของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้ร้อยละ 11.10 และ 12.40 ตามลำดับ แต่ไม่สามารถอธิบายผลการนำนโยบายไปปฏิบัติด้านอัตราการออกกลางคัน อัตราการเข้าเรียนของผู้ด้อยโอกาสและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และการนำนโยบายการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2522 ไปปฏิบัติ 6 ประการ ที่จำเป็นมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านการพัฒนาครู ความชัดเจนของนโยบาย ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ ความชัดเจนของแนวปฏิบัติ ความพร้อมของทรัพยากร และความร่วมมือของชุมชน

นันทภรณ์ ชุมนวล (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไปปฏิบัติ: กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระเบียง พบว่า

1. ผลของการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไปปฏิบัติประสบความสำเร็จในระดับปานกลาง

2. ในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไปปฏิบัติมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านทรัพยากร รองลงมาคือปัจจัยด้านทัศนคติของผู้บริหาร และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร

3. ในกลุ่มบุคลากรที่นำนโยบายไปปฏิบัติ พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไปปฏิบัติมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ รองลงมาคือ ปัจจัยด้านความรู้ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

เกษมศักดิ์ สวนจันทร์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม กรณีศึกษาสถานศึกษาระดับประถมศึกษา พบว่า

1. บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่องพบว่า เรื่องการออกระเบียบข้อบังคับอยู่ในระดับปานกลางเรื่องอื่นๆ อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ เรื่องการส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชน เรื่องการจัดทำนโยบายและแผน เรื่องการระดมทรัพยากร เรื่องการพัฒนาคุณภาพและกิจการของสถานศึกษา

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีบทบาทด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายเรื่องพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาและตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีบทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในเรื่องของการจัดทำนโยบายและแผน การระดมทรัพยากร และการออกระเบียบข้อบังคับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม ที่สังกัดอยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีบทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไม่แตกต่างกัน

ทศพร ไชยชนะ (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น พบว่า

1. การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อสภาพการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คิลป์ซัย ทศณัฏวรรณ์ (2549: บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาที่จัดการศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า ปัจจัยต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ปัจจัยส่งเสริม ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อันได้แก่

1. ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
 - 1.1 ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการให้บริการแก่คนในชุมชน
 - 1.2 ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน ซึ่งต้องมีรากฐานทางเศรษฐกิจที่ดี มีลักษณะการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ให้ความสำคัญต่อการศึกษา คำนึงถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา
 - 1.3 ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม สมาชิกในชุมชนต้องมีอาชีพ มีผลผลิต ต้องได้รับการสนับสนุน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า
 - 2.1 ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา ผลงานด้านวิชาการไม่เด่น สถานที่ตั้งและสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม
 - 2.2 ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน ชุมชนมีขนาดเล็ก สถานศึกษาตั้งอยู่ห่างไกลจากชุมชน
 - 2.3 ปัจจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม คนในชุมชนมีรายได้น้อยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
3. ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับปัญหาท้องถิ่น การสนับสนุนอุปกรณ์ทางการศึกษาที่ทันสมัย การกำหนดให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี การแสวงหาทุนอุดหนุนให้แก่สถานศึกษา และการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

จอห์นสตัน (ประพันธ์ ปิยะสุข. 2548: 40; อ้างอิงจาก Johnston. 1996) ทำการวิจัย เรื่อง พันธมิตรทางการศึกษาในเขตลอสแอนเจลิส เพื่อการปฏิรูปการศึกษา : การวิจัยเชิงกรณีเฉพาะราย เกี่ยวกับการนำเอาการปฏิรูปการศึกษาไปใช้ในโรงเรียน เขตลอสแอนเจลิส จำนวน 4 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นการสำรวจ การนำแนวคิดการปฏิรูปไปใช้ของ Huberman และ Miles และการสัมภาษณ์บุคคลระดับต่างๆ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนทั้ง 4 แห่ง และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ผลการวิจัยพบว่า ความสนใจและความเอาใจใส่ของผู้บริหารโรงเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในการริเริ่มงานปฏิรูปของโรงเรียน โครงสร้างหน่วยงานระดับเขต และระดับท้องถิ่นอาจทำให้การริเริ่มงานปฏิรูปของโรงเรียนเปลี่ยนแปลงไปได้ โดยก่อนที่จะดำเนินการปฏิรูปโรงเรียนควรมีการทดลองโครงการก่อน การสนับสนุนจากภายนอกด้านงบประมาณและทางเทคนิค ช่วยให้การปฏิรูปดำเนินไปด้วยดี และราบรื่น การเปิดโอกาสให้มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจ ทำให้เกิดผลดีและถาวรต่อโรงเรียน การปฏิรูปการศึกษาตามโครงการ

พันธมิตรทางการศึกษา ช่วยผลักดันให้หน่วยงานกลางทางการศึกษาปรับเปลี่ยนนโยบายในการควบคุมรายจ่าย และมีแนวคิดในการให้บริการสนับสนุนโรงเรียนมากขึ้น ความพยายามในการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลจากภาวะผู้นำของผู้บริหารและแหล่งทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

จากแนวความคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้นำเสนอในบทที่ 2 ผู้วิจัยใช้หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยต่าง ๆ นั้นเป็นแนวทางและเป็นกรอบในการศึกษาวิจัย ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินการศึกษาดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 5 คน ครูผู้สอน จำนวน 128 คน และเจ้าหน้าที่ จำนวน 17 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 150 คน ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี
พื้นที่ศึกษา คือ โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถาม ดังนี้
แบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถาม 4 ส่วน คือ

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร แนวโน้มเอียงของบุคลากร ทรัพยากร และโครงสร้างระบบราชการ
3. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ
4. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหนังสือ เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องปัจจัยที่ส่งต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ เรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ เพื่อใช้ประกอบการทำสารนิพนธ์
2. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือการวิจัยประเภทต่างๆ และสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการวิจัย

3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างคำถามให้ครอบคลุมความมุ่งหมาย กรอบแนวคิด โดยแบบสอบถามมีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์การพิจารณาของ Likert Scale

เกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมาย

เกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด	มีระดับคะแนนเท่ากับ 5
มาก	มีระดับคะแนนเท่ากับ 4
ปานกลาง	มีระดับคะแนนเท่ากับ 3
น้อย	มีระดับคะแนนเท่ากับ 2
น้อยที่สุด	มีระดับคะแนนเท่ากับ 1

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติม

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์เหมาะสมกับเนื้อหาเพื่อพิจารณาและตรวจสอบความเที่ยงตรง (Content Validity)

6. นำแบบสอบถามไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha-Coefficient)

7. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยดำเนินการขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

2. ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการศึกษา ให้กลุ่มตัวอย่างทราบ และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3. รวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการลงรหัสในแบบสอบถาม เปลี่ยนข้อมูลทั้งหมดที่ได้มาเป็นตัวเลขเพื่อทำการประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ซึ่งใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับอธิบายข้อมูลทั่วไป ลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อใช้ในการศึกษาหาความแตกต่างของตัวแปรและศึกษาอิทธิพลของตัวแปร เพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถาม ในกลุ่มที่มีตัวแปร 2 กลุ่ม เป็นอิสระจากกัน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ในกลุ่มตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว หรือทดสอบค่าเอฟ (f-test) ถ้าพบว่ามี ความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD

2.2 การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) โดยใช้โปรแกรม LISREL ในการวิเคราะห์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยแต่ละด้าน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การนำเสนอในบทนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถามจากผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี และจัดทำผลการวิเคราะห์เป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่งงาน สายงานการสอน ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์ทำงาน โดยใช้ความถี่และร้อยละ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร (Communication) ปัจจัยด้านทรัพยากร (Resources) ปัจจัยด้านแนวโน้มเอียงของบุคลากร (Disposition) ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ (Bureaucratic Structure) และผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Output of Policy) โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยแสดงค่าเฉลี่ยทั้งในภาพรวม และแสดงเป็นรายชื่อ

ส่วนที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ โดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน สายงานการสอน ระดับการศึกษา รายได้ และประสบการณ์ทำงาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) สำหรับเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่มีตัวแปร 2 กลุ่มที่เป็นอิสระจากกัน และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หรือการทดสอบค่าเอฟ (F-test) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่มีตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกันที่ระดับนัยยะสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร (Communication) ปัจจัยด้านทรัพยากร (Resources) ปัจจัยด้านแนวโน้มเอียงของบุคลากร (Disposition) และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ (Bureaucratic Structure) กับผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Output of Policy) โดยวิธีการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) การจำแนกอิทธิพลของตัวแปร ทั้งอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวม

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ สำหรับการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 ข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	42	28.00
หญิง	108	72.00
รวม	150	100.00

จากตาราง 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 72.00 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 28.00

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 ปี	37	24.67
30 ปี – 39 ปี	51	34.00
40 ปี – 49 ปี	32	21.33
50 ปีขึ้นไป	30	20.00
รวม	150	100.00

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 30 ปี – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.00 รองลงมาเป็นผู้มีอายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.67

ตาราง 3 ข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามตำแหน่งงาน

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ผู้อำนวยการ	1	0.67
รองผู้อำนวยการ	4	2.67
ครูผู้สอน	128	85.33
เจ้าหน้าที่ประสานงาน	15	10.00
อื่นๆ	2	1.33
รวม	150	100.00

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 85.33 รองลงมาเป็นเจ้าหน้าที่ประสานงาน คิดเป็นร้อยละ 10.00

ตาราง 4 ข้อมูลส่วนบุคคลของครูผู้สอน จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอน

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	11	8.59
กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	14	10.94
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	20	15.63
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา	17	13.28
กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	9	7.03
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	8	6.25
กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	10	7.81
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ	25	19.53
กลุ่มสาระการเรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ	8	6.25
งานแนะแนว/ห้องสมุด	6	4.69
รวม	128	100.00

จากตาราง 4 พบว่าครูส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 19.53 รองลงมาเป็นครูผู้สอนกลุ่มการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 15.63

ตาราง 5 ข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	118	78.67
ปริญญาโท	28	18.67
ปริญญาเอก	-	-
อื่นๆ	4	2.66
รวม	150	100.00

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 78.67 รองลงมาเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 18.67

ตาราง 6 ข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามรายได้

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10,000 บาท	54	36.00
10,000 – 19,999 บาท	33	22.00
20,000 – 29,999 บาท	19	12.67
30,000 บาทขึ้นไป	41	27.33
ไม่ระบุ	3	2.00
รวม	150	100.00

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.00 รองลงมาเป็นผู้ที่มีรายได้ตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 27.33

ตาราง 7 ข้อมูลส่วนบุคคลจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์สอน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 10 ปี	71	47.33
10 – 19 ปี	34	22.67
20 – 29 ปี	23	15.33
30 ปีขึ้นไป	17	11.33
ไม่ระบุ	5	3.34
รวม	150	100.00

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.33 รองลงมาเป็นผู้มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 10 – 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.67

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ

ตาราง 8 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การติดต่อสื่อสาร	3.64	0.73	มาก
ทรัพยากร	3.55	0.74	มาก
แนวโน้มเชิงของบุคลากร	3.55	0.94	มาก
โครงสร้างระบบราชการ	3.57	0.75	มาก
ภาพรวม	3.58	0.79	มาก

จากตาราง 8 พบว่าโดยภาพรวมปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรีไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58 โดยปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.64 รองลงมาเป็นปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57

ตาราง 9 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบาย
เรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ด้านการติดต่อสื่อสาร (Communication)

การติดต่อสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติมีความชัดเจน	3.74	0.61	มาก
มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของนโยบายเรียนฟรี 15 ปีกับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ	3.43	0.78	มาก
โรงเรียนทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าใจนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ได้เป็น อย่างดี	3.63	0.66	มาก
โรงเรียนให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปีผ่านสื่อต่างๆ เช่น แผ่น พับ ไปสเตอร์ คู่มือ	3.48	0.73	มาก
มีการประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ปกครองทราบถึงการดำเนินการตามนโยบาย เรียนฟรี 15 ปีอย่างสม่ำเสมอ	3.63	0.72	มาก
ผู้บริหารและบุคลากรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	4.03	0.56	มาก
ท่านเคยอ่านเอกสาร “แนวนโยบายการดำเนินงานตามนโยบายเรียน ฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ”	3.46	0.91	มาก
การแนะนำ ชี้แจงในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติระหว่าง ผู้บริหารและบุคลากรมีความชัดเจนเข้าใจตรงกัน	3.72	0.62	มาก
ภาพรวม	3.64	0.73	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.64 ซึ่งประเด็นด้านผู้บริหารและบุคลากรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนำนโยบายเรียนฟรี
15 ปี ไปปฏิบัติ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 4.03 รองลงมาเป็นประเด็น
เกี่ยวกับประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติมีความ
ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74

ตาราง 10 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ด้านทรัพยากร (Resources)

ทรัพยากร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
สถานศึกษาได้รับงบประมาณที่จัดสรรตามแผนปฏิบัติการอย่างเพียงพอ	3.64	0.73	มาก
จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	3.64	0.69	มาก
บุคลากรที่ปฏิบัติงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีทักษะในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี	3.70	0.62	มาก
ความทันสมัยของเทคโนโลยีในการจัดทำข้อมูลและรายงานข้อมูลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี	3.62	0.60	มาก
บุคลากรมีความรู้เป็นอย่างดีเกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี	3.68	0.66	มาก
มีการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี	3.51	0.71	มาก
ท่านคิดว่านโยบายเรียนฟรี 15 ปี ประสบผลสำเร็จในระยะเวลาอันสั้น	3.10	0.84	ปานกลาง
รัฐบาลให้การสนับสนุนหนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียนเครื่องแบบนักเรียนอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี	3.49	0.86	มาก
ภาพรวม	3.55	0.74	มาก

จากตาราง 10 พบว่าปัจจัยด้านทรัพยากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ซึ่งประเด็นเกี่ยวกับบุคลากรที่ปฏิบัติงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีทักษะในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.70 รองลงมาคือความทันสมัยของเทคโนโลยีในการจัดทำข้อมูลและรายงานข้อมูลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68

ตาราง 11 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร (Disposition)

แนวโน้มเชิงของบุคลากร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
การนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ไม่ได้เกิดประโยชน์เท่าควร	3.28	0.93	ปานกลาง
นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ในทางปฏิบัติแล้วไม่ฟรีจริง	3.26	0.89	ปานกลาง
นโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.54	0.81	มาก
มีความเต็มใจในการปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี	3.82	0.77	มาก
นโยบายเรียนฟรี 15 ปี เป็นเรื่องที่มีผลทางการเมืองมากกว่ามีผลทางการศึกษา	3.63	0.93	มาก
นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ควรจัดสรรให้เฉพาะนักเรียนที่มีฐานะยากจน	3.75	1.12	มาก
ภาพรวม	3.55	0.94	มาก

จากตาราง 11 พบว่าปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 โดยการมีความเต็มใจในการปฏิบัติตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.82 รองลงมาเห็นว่าการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ควรจัดสรรให้เฉพาะนักเรียนที่มีฐานะยากจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75

ตาราง 12 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ โครงสร้างระบบราชการ (Bureaucratic Structure)

โครงสร้างระบบราชการ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ทำให้โรงเรียนต้องเสียงบประมาณของโรงเรียนเพิ่มขึ้น	3.18	0.93	ปานกลาง
โรงเรียนมีการติดตามและปรับปรุงการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างสม่ำเสมอ	3.71	0.63	มาก
โรงเรียนมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างชัดเจน	3.83	0.65	มาก
ขั้นตอนของการเบิกจ่ายงบประมาณตามหมวดต่างๆ มีขั้นตอนที่ยุ่งยากและล่าช้า	3.60	0.75	มาก
การขอรับสนับสนุนงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีขั้นตอนที่ซับซ้อน	3.54	0.68	มาก
โรงเรียนท่านมีการประสานงานกันเป็นอย่างดีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี	3.53	0.68	มาก
ภาพรวม	3.57	0.75	มาก

จากตาราง 12 พบว่าปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ซึ่งประเด็นเกี่ยวกับโรงเรียนของท่านมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เท่ากับ 3.83 รองมาเป็นโรงเรียนมีการติดตามและปรับปรุงการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71

ส่วนที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ

ตาราง 13 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างเพศกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ	เพศ	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
การติดต่อสื่อสาร	ชาย	42	3.67	0.40	0.28	0.783
	หญิง	108	3.64	0.51		
ทรัพยากร	ชาย	42	3.61	0.47	0.73	0.468
	หญิง	108	3.54	0.54		
แนวโน้มเอียงของบุคลากร	ชาย	42	3.65	0.44	1.77	0.079
	หญิง	108	3.50	0.46		
โครงสร้างระบบราชการ	ชาย	42	3.63	0.38	1.16	0.248
	หญิง	108	3.54	0.46		
ผลของการดำเนินโครงการ	ชาย	42	3.58	0.61	0.17	0.863
	หญิง	108	3.56	0.75		

จากตาราง 13 พบว่า ระหว่างเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านแนวโน้มเอียงของบุคลากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการไม่แตกต่างกัน รวมถึงมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 14 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างอายุของผู้ตอบแบบสอบถามโดยแบ่งกลุ่มอายุตามตาราง 2 กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
การติดต่อสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	1.290	3	0.430		
	ภายในกลุ่ม	32.945	146	0.226	1.906	0.131
	รวม	34.235	149			
ทรัพยากร	ระหว่างกลุ่ม	1.609	3	0.536		
	ภายในกลุ่ม	38.958	146	0.267	2.010	0.115
	รวม	40.567	149			
แนวโน้มเชิงของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	0.197	3	0.066		
	ภายในกลุ่ม	31.393	146	0.215	0.305	0.822
	รวม	31.590	149			
โครงสร้างระบบราชการ	ระหว่างกลุ่ม	0.109	3	0.036		
	ภายในกลุ่ม	28.394	146	0.194	0.186	0.906
	รวม	28.503	149			
ผลของการดำเนินโครงการ	ระหว่างกลุ่ม	3.161	3	1.054		
	ภายในกลุ่ม	73.061	146	0.500	2.106	0.102
	รวม	76.223	149			

จากตาราง 14 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่มอายุมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 15 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม
กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
การติดต่อสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	0.404	2	0.202		
	ภายในกลุ่ม	33.831	147	0.230	0.878	0.418
	รวม	34.235	149			
ทรัพยากร	ระหว่างกลุ่ม	0.619	2	0.310		
	ภายในกลุ่ม	39.948	147	0.272	1.139	0.323
	รวม	40.567	149			
แนวโน้มเอียงของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	0.050	2	0.025		
	ภายในกลุ่ม	31.540	147	0.215	0.116	0.890
	รวม	31.590	149			
โครงสร้างระบบราชการ	ระหว่างกลุ่ม	0.064	2	0.032		
	ภายในกลุ่ม	28.439	147	0.193	0.165	0.848
	รวม	28.503	149			
ผลของการดำเนินโครงการ	ระหว่างกลุ่ม	0.994	2	0.497		
	ภายในกลุ่ม	75.229	147	0.512	0.917	0.381
	รวม	76.223	149			

จากตาราง 15 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตาราง 16 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างรายได้ของผู้ตอบแบบสอบถาม กับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
การติดต่อสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	0.563	3	0.188		
	ภายในกลุ่ม	32.848	143	0.230	0.817	0.487
	รวม	33.411	146			
ทรัพยากร	ระหว่างกลุ่ม	1.291	3	0.430		
	ภายในกลุ่ม	38.056	143	0.266	1.617	0.188
	รวม	39.347	146			
แนวโน้มเชิงของบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	0.098	3	0.033		
	ภายในกลุ่ม	31.106	143	0.218	0.150	0.930
	รวม	31.204	146			
โครงสร้างระบบราชการ	ระหว่างกลุ่ม	0.696	3	0.232		
	ภายในกลุ่ม	27.491	143	0.192	1.206	0.310
	รวม	28.287	146			
ผลของการดำเนินโครงการ	ระหว่างกลุ่ม	2.115	3	0.705		
	ภายในกลุ่ม	73.052	143	0.511	1.380	0.251
	รวม	75.167	146			

จากตาราง 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่มรายได้มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ส่วนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดอักษรย่อแทนในแต่ละปัจจัยดังนี้

1. ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร (Communication : CC)
2. ปัจจัยด้านทรัพยากร (Resources : RS)
3. ปัจจัยด้านแนวโน้มเอียงของบุคลากร (Disposition : DI)
4. ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ (Bureaucratic Structure : BS)
5. ผลของการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Output of Policy : OP)

นอกจากการกำหนดอักษรย่อในการสร้างรูปแบบความสัมพันธ์ของเชิงโครงสร้างแล้ว ยังเลือกเกณฑ์ทางสถิติที่ใช้ในการพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบดังนี้

1. ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square : χ^2) ซึ่งค่าสถิติไค-สแควร์ ควรมีค่าเข้าใกล้ศูนย์ ซึ่งจะได้อ่า P-Value ที่มากกว่า 0.05 เพื่อยอมรับสมมติฐานว่ารูปแบบของสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลประจักษ์

2. ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness-of-Fit-Index : GFI) ดัชนี GFI มีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1 ถ้าค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่ารูปแบบสมมติฐานมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดัชนี GFI ควรมีค่าตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป

3. ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้ (Adjusted Goodness-of-Fit-Index : AGFI) เมื่อมีการปรับแก้รูปแบบสมมติฐาน จะได้อ่า AGFI ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0 และ 1 ดัชนี AGFI ควรมีค่าตั้งแต่ 0.90 ขึ้นไป

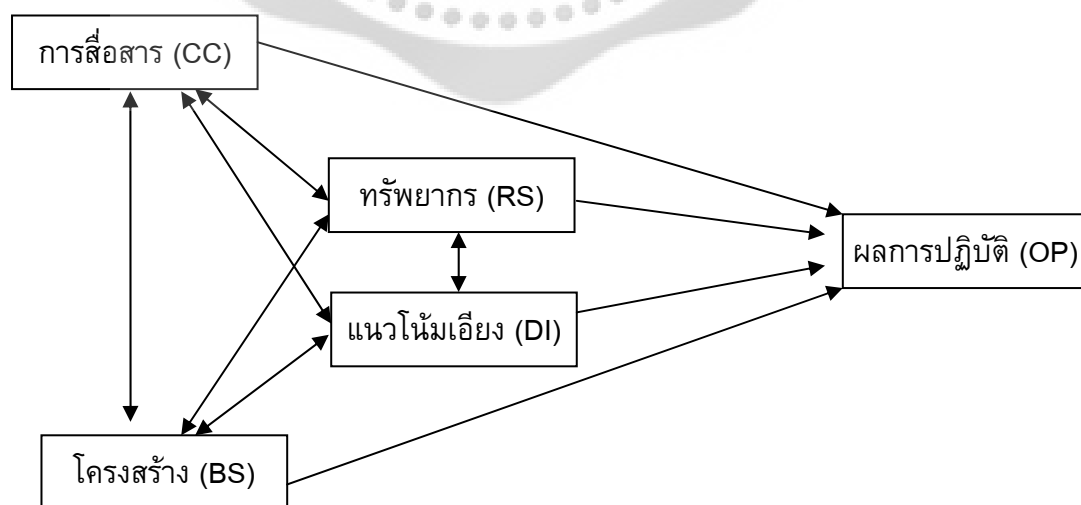
4. ค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ (Root of Mean Square Residuals: RMR) เป็นดัชนีที่ใช้เปรียบเทียบระดับความกลมกลืนของโมเดลสองโมเดล เฉพาะกรณีที่เป็นการเปรียบเทียบโดยใช้ข้อมูลชุดเดียวกัน ค่าดัชนีของ RMR ยิ่งเข้าใกล้ 0 แสดงว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตาราง 17 การคัดเลือกตัวแปรอิสระที่ใช้ในการสร้างแบบจำลองหรือโมเดลสมการ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการดำเนินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำ นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ		X1 (CC)	X2 (RS)	X3 (DI)	X4 (BS)	Y (OP)
		Pearson Product Moment Correlation Coefficient = r				
X1 (CC)	r	1.000				
X2 (RS)	r	0.699*	1.000			
X3 (DI)	r	0.150	0.058	1.000		
X4 (BS)	r	0.491*	0.306*	0.507*	1.000	
Y (OP)	r	0.397*	0.574*	-0.024	0.148	1.000

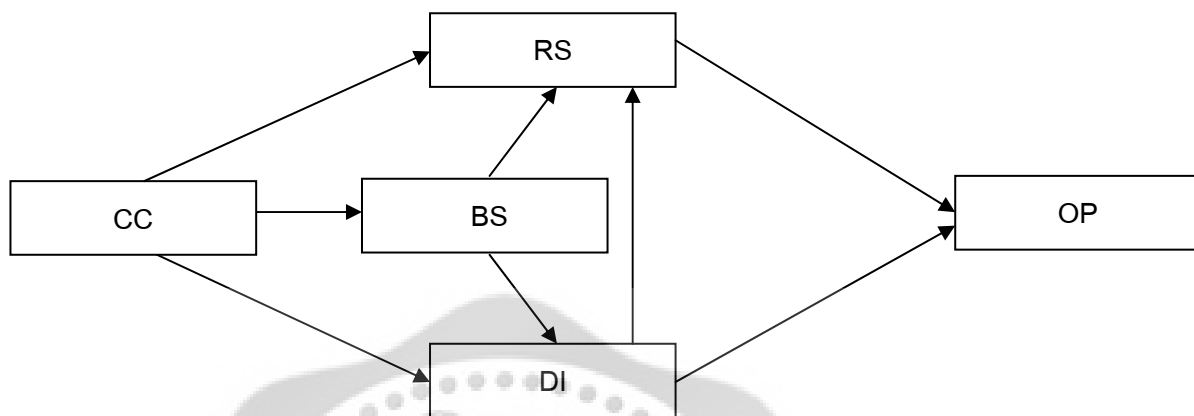
** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตาราง 17 พบว่าปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร และปัจจัยด้านทรัพยากรมีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายเรียนฟรีไปปฏิบัติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยด้านแนวโน้มเสียงของบุคลากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ไม่มีความสัมพันธ์กับการนำนโยบายเรียนฟรีไปปฏิบัติ แต่เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลทางอ้อมต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติได้ เนื่องจากจะเห็นได้ว่าปัจจัยด้านด้านแนวโน้มเสียงของบุคลากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ต่างก็มีความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร และปัจจัยด้านทรัพยากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นในเบื้องต้นจึงใช้ปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยมาเป็นตัวแปรอิสระในการวิเคราะห์การเชื่อมโยง ตามกรอบการวิจัย ดังนี้

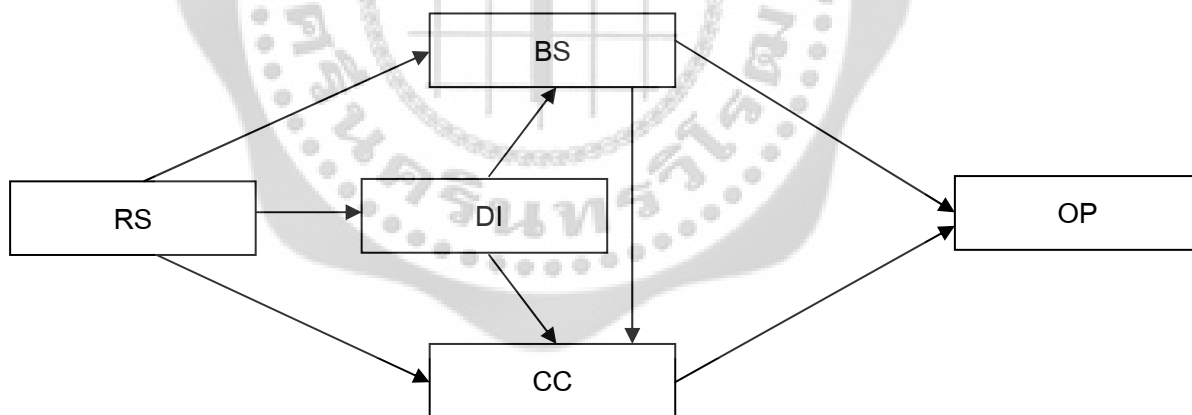

ภาพประกอบ 1 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ

จากภาพประกอบ 1 สามารถวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ โดยแยกการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ครั้งเพื่อศึกษาอิทธิพลย้อนกลับของแต่ละปัจจัย โดยแยกรูปแบบความสัมพันธ์เบื้องต้นเป็น 2 รูปแบบ ดังภาพที่ 2 และ 3

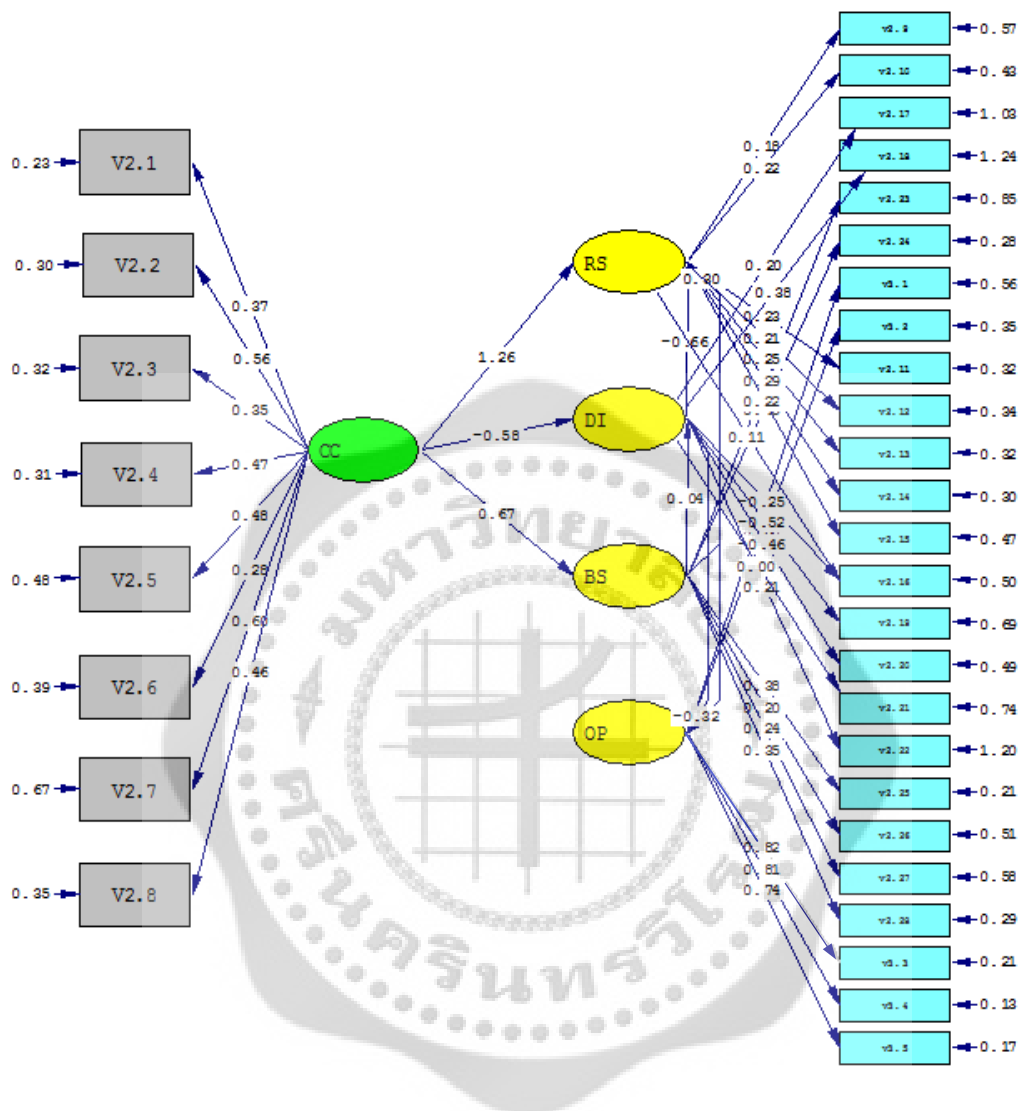

ภาพประกอบ 2 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ

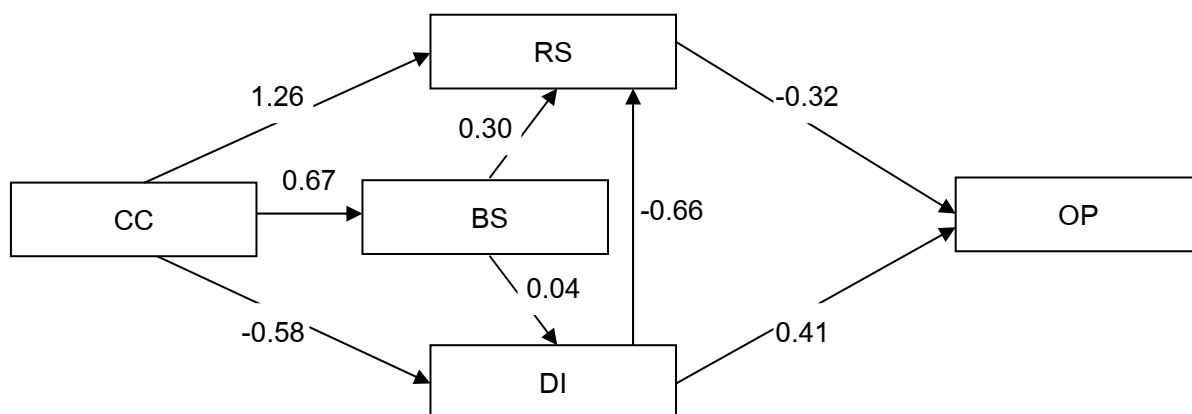

ภาพประกอบ 3 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ

ก. ผลการวิเคราะห์จากภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 4 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจากโปรแกรม ของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบเบื้องต้น)

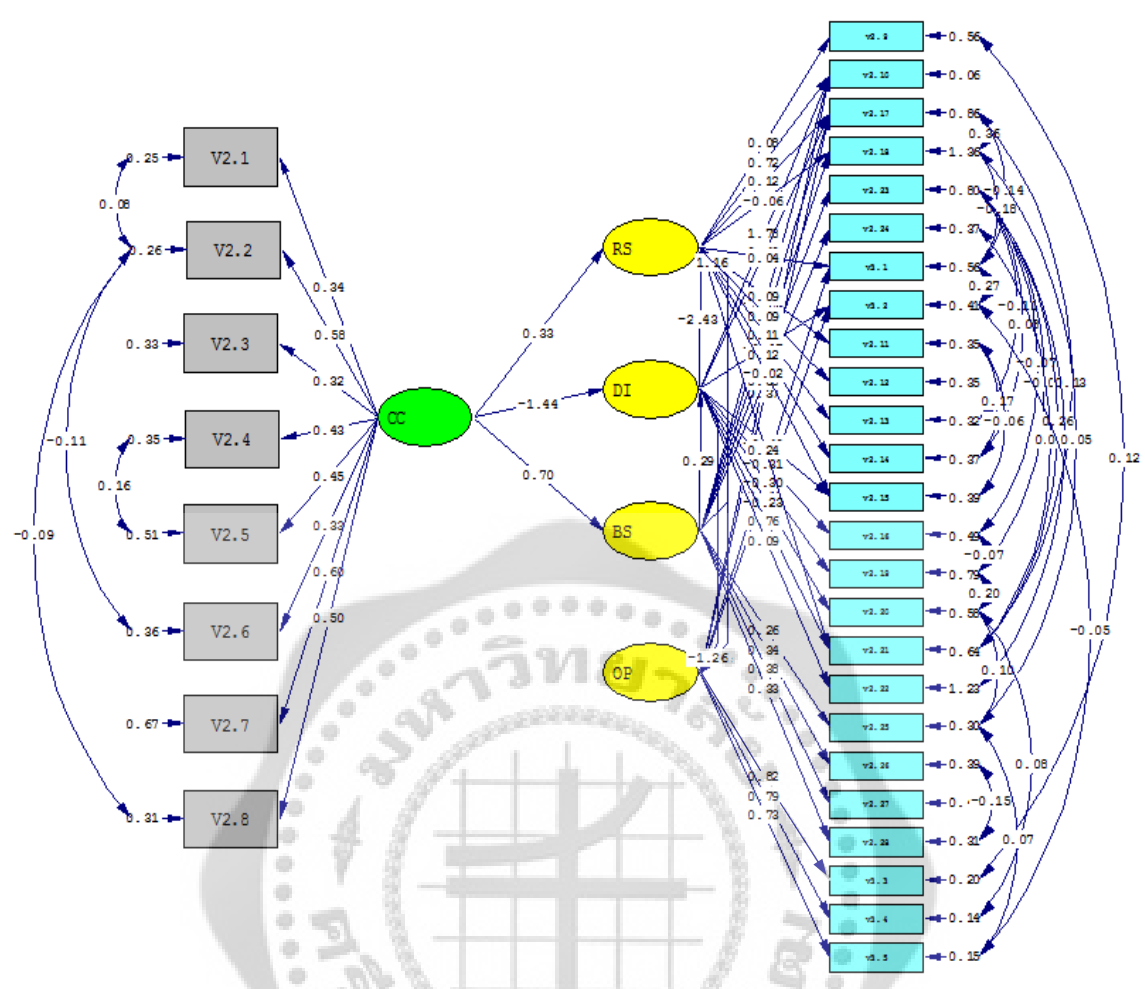

ภาพประกอบ 5 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบเบื้องต้น)

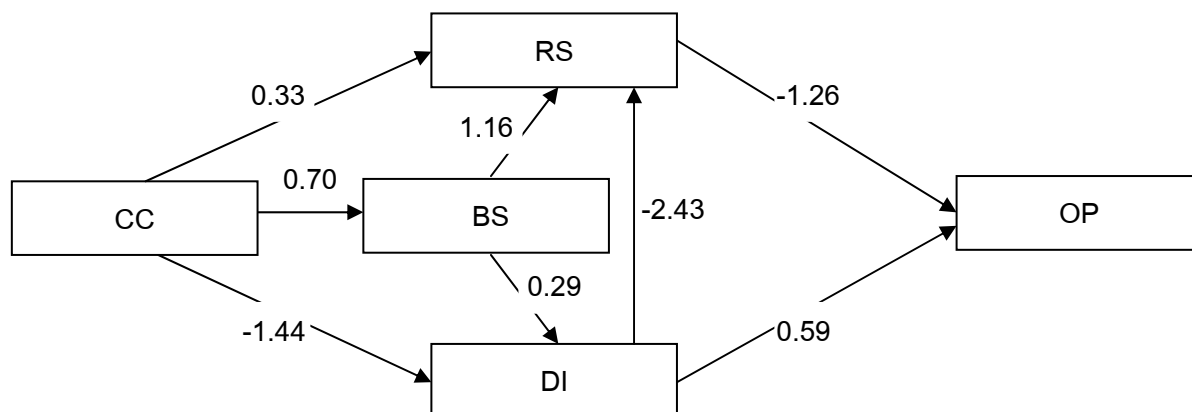
ตาราง 18 ข้อมูลความสอดคล้องความกลมกลืนของรูปแบบเบื้องต้น

ค่าดัชนี	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าสถิติในรูปแบบเบื้องต้น
χ^2	ค่า P-Value มีค่ามากกว่า 0.05	$\chi^2 = 4,692.92$ P-value = 0.000
GFI	มีค่ามากกว่า 0.90	0.49
AGFI	มีค่ามากกว่า 0.90	0.89
RMR	มีค่าน้อยกว่า 0.08	0.066

เมื่อพิจารณาภาพประกอบ 4 ภาพประกอบ 5 และตาราง 18 พบว่ารูปแบบเบื้องต้นของการวิเคราะห์ครั้งที่ 1 นั้นมีค่าสถิติไค-สแควร์ χ^2 ที่สูง และ P-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือรูปแบบไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อีกทั้งค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI), ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้ (AGFI) และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ (RMR) ของรูปแบบเบื้องต้นยังมีค่าน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จึงทำการปรับแก้โดยการยินยอมให้ความคลาดเคลื่อนสัมพันธ์กันได้ เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังภาพประกอบที่ 6 และ 7

ภาพประกอบ 6 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจากโปรแกรม ของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบสุดท้าย)

ภาพประกอบ 7 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบสุดท้าย)

ตาราง 19 ข้อมูลความสอดคล้องความกลมกลืนของรูปแบบเบื้องต้นและรูปแบบสุดท้าย

ค่าดัชนี	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าสถิติในรูปแบบเบื้องต้น	ค่าสถิติในรูปแบบสุดท้าย
χ^2	ค่า P-Value มีค่ามากกว่า 0.05	$\chi^2 = 4,692.92$ P-value = 0.000	$\chi^2 = 447.23$ P-value = 0.063
GFI	มีค่ามากกว่า 0.90	0.49	0.97
AGFI	มีค่ามากกว่า 0.90	0.89	0.94
RMR	มีค่าน้อยกว่า 0.08	0.066	0.059

จากภาพประกอบที่ 6 ภาพประกอบที่ 7 และตาราง 19 ในส่วนของค่าสถิติรูปแบบสุดท้าย จะเห็นว่าค่า P-Value มีค่าเท่ากับ 0.063 ซึ่งมากกว่า 0.05 และค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness-of-Fit-Index : GFI) มีค่าเท่ากับ 0.97 ซึ่งมากกว่า 0.90 แสดงว่ารูปแบบความสัมพันธ์ที่ได้ตามภาพที่ 7 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้ (Adjusted Goodness-of-Fit-Index : AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.94 ซึ่งมากกว่า 0.90 และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ (Root of Mean Square Residuals: RMR) ซึ่งเป็นดัชนีที่ใช้เปรียบเทียบความกลมกลืนของโมเดล มีค่าเข้าใกล้ 0 ยิ่งขึ้น คือเปลี่ยนจากรูปแบบเบื้องต้นที่มีค่าเท่ากับ 0.066 เป็น 0.059 ในรูปแบบสุดท้าย ซึ่งสรุปได้ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากรมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ทั้งในทางตรงและทางอ้อม ในขณะที่ ปัจจัยด้านทรัพยากรเป็นปัจจัยที่ส่งอิทธิพลทางตรง และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารและปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม ดังสรุปในตาราง 20

ตาราง 20 อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ของโรงเรียน
เทพศิรินทร์ ของการวิเคราะห์ครั้งที่ 1

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ	อิทธิพล	อิทธิพล	อิทธิพล
	ทางตรง	ทางอ้อม	รวม
การติดต่อสื่อสาร (CC)	-	-1.15	-1.15
ทรัพยากร (RS)	-1.26	-	-1.26
แนวโน้มเชิงของบุคลากร (DI)	0.59	3.06	3.65
โครงสร้างระบบราชการ (BS)	-	3.17	3.17

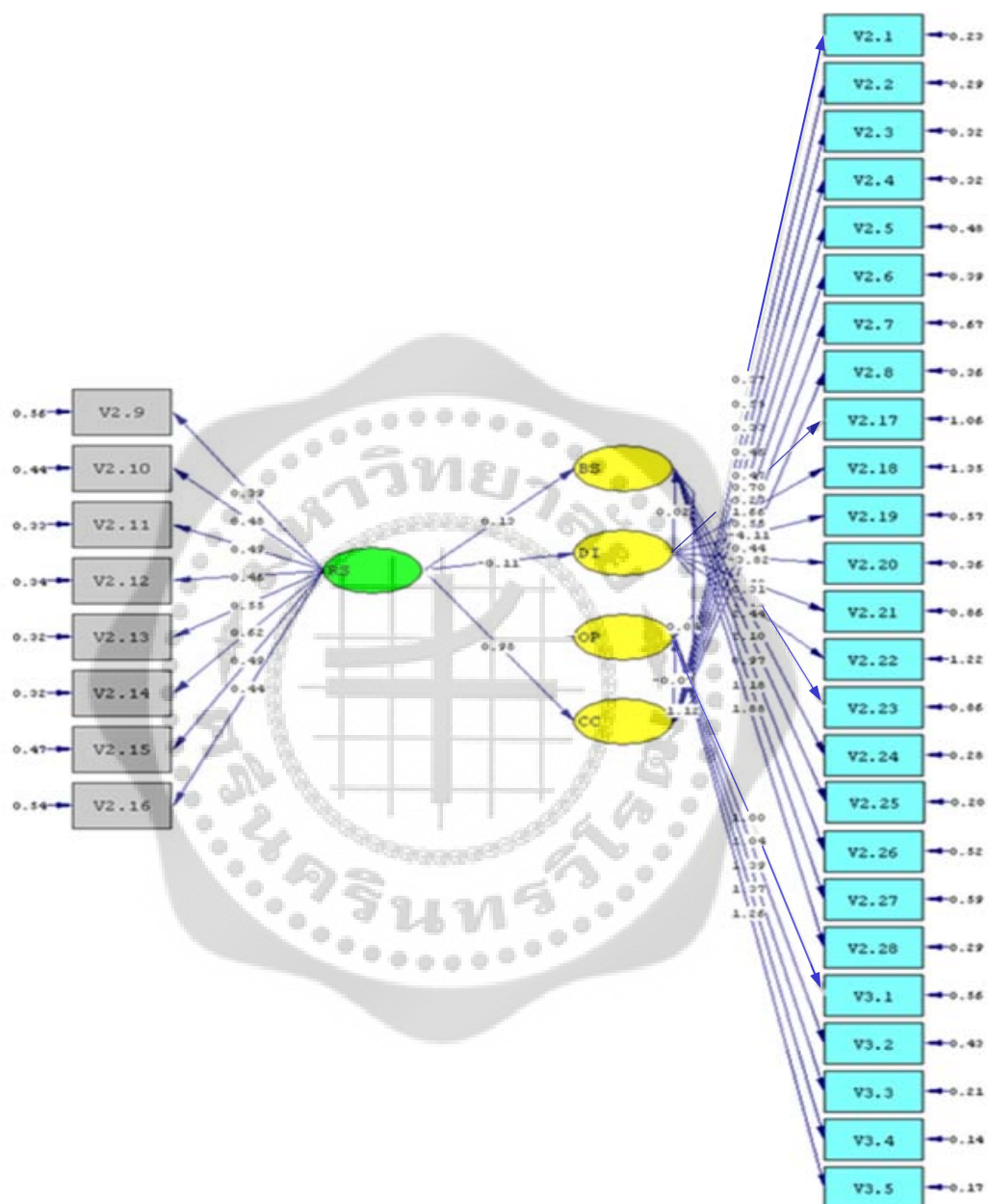
จากตาราง 20 พบว่าปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากรมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ทั้งทางตรง และทางอ้อม โดยมีอิทธิพลรวมเท่ากับ 3.65 ในขณะที่ปัจจัยด้านทรัพยากร เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารและโครงสร้างระบบราชการเป็นปัจจัยทางอ้อม ซึ่งสามารถอธิบายอิทธิพล ได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยด้านทรัพยากร เท่ากับ -1.26 และปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร มีค่าเท่ากับ 0.59

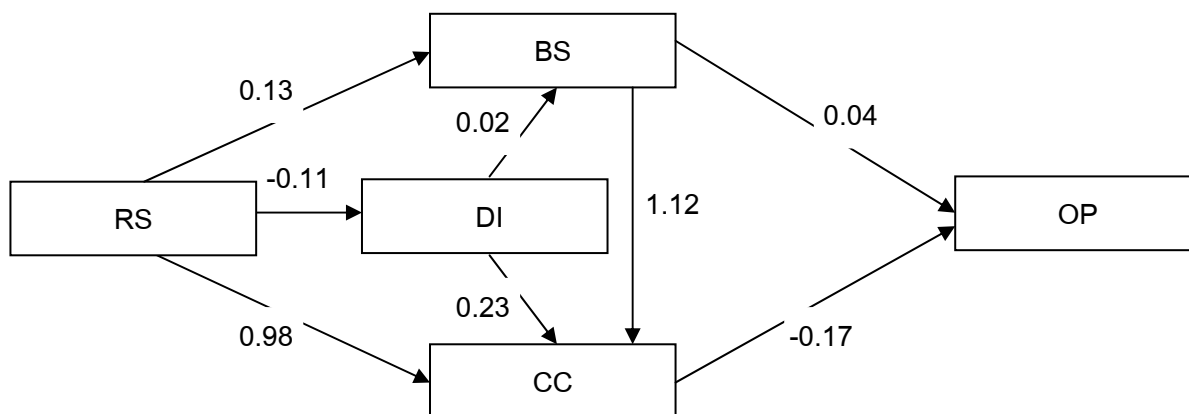
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ มีค่าเท่ากับ 3.17 รองลงมาคือปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร มีค่าเท่ากับ 3.65 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารตามลำดับ

ข. ผลการวิเคราะห์จากภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 8 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุจากโปรแกรม ของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบเบื้องต้น)

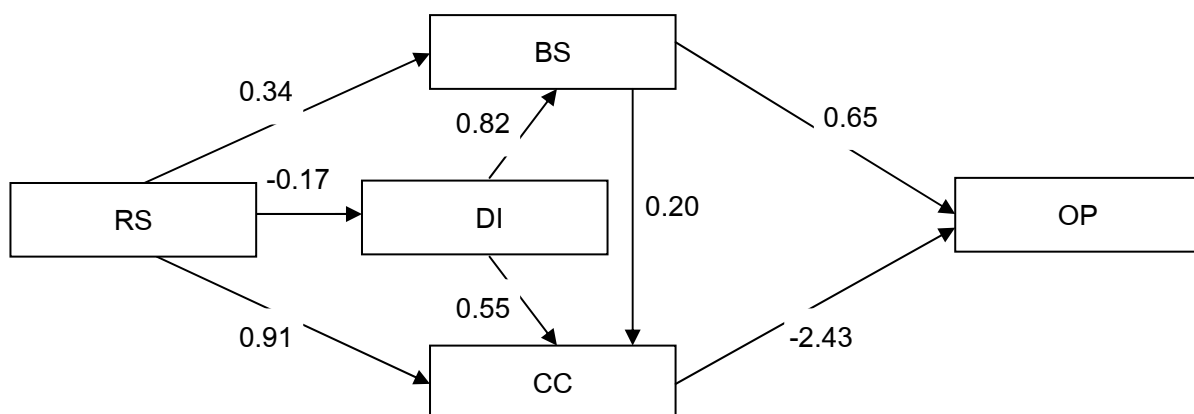

ภาพประกอบ 9 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบเบื้องต้น)

ตาราง 21 ข้อมูลความสอดคล้องความกลมกลืนของรูปแบบเบื้องต้น

ค่าดัชนี	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าสถิติในรูปแบบเบื้องต้น
χ^2	ค่า P-Value มีค่ามากกว่า 0.05	$\chi^2 = 1248.08$ P-value = 0.000
GFI	มีค่ามากกว่า 0.90	0.87
AGFI	มีค่ามากกว่า 0.90	0.80
RMR	มีค่าน้อยกว่า 0.08	0.129

เมื่อพิจารณาภาพประกอบ 8 ภาพประกอบ 9 และตาราง 21 พบว่ารูปแบบเบื้องต้นของการวิเคราะห์ครั้งที่ 1 นั้นมีค่าสถิติไค-สแควร์ χ^2 ที่สูง และ P-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือรูปแบบไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ อีกทั้งค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (GFI), ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้ (AGFI) และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ (RMR) ของรูปแบบเบื้องต้นยังมีค่าน้อยกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จึงทำการปรับแก้โดยการยินยอมให้ความคลาดเคลื่อนสัมพันธ์กันได้ เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังภาพประกอบ 10 และ 11

ภาพประกอบ 11 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบสุดท้าย)

ตาราง 22 ข้อมูลความสอดคล้องความกลมกลืนของรูปแบบเบื้องต้นและรูปแบบสุดท้าย

ค่าดัชนี	เกณฑ์การพิจารณา	ค่าสถิติในรูปแบบเบื้องต้น	ค่าสถิติในรูปแบบสุดท้าย
χ^2	ค่า P-Value มีค่ามากกว่า 0.05	$\chi^2 = 1248.08$ P-value = 0.000	$\chi^2 = 147.23$ P-value = 0.233
GFI	มีค่ามากกว่า 0.90	0.87	0.95
AGFI	มีค่ามากกว่า 0.90	0.80	0.95
RMR	มีค่าน้อยกว่า 0.08	0.129	0.060

จากภาพประกอบ 10 ภาพประกอบ 11 และตาราง 22 ในส่วนของค่าสถิติรูปแบบสุดท้าย จะเห็นว่าค่า P-Value มีค่าเท่ากับ 0.233 ซึ่งมากกว่า 0.05 และค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness-of-Fit-Index : GFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 ซึ่งมากกว่า 0.90 แสดงว่ารูปแบบความสัมพันธ์ที่ได้ตามภาพที่ 11 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้ (Adjusted Goodness-of-Fit-Index : AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 ซึ่งมากกว่า 0.90 และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของเศษเหลือ (Root of Mean Square Residuals: RMR) ซึ่งเป็นดัชนีที่ใช้เปรียบเทียบความกลมกลืนของโมเดล มีค่าเข้าใกล้ 0 ยิ่งขึ้น คือเปลี่ยนจากรูปแบบเบื้องต้นที่มีค่าเท่ากับ 0.129 เป็น 0.060 ในรูปแบบสุดท้าย ซึ่งสรุปได้ว่าปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ทั้งในทางตรงและทางอ้อม ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง และปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากรและปัจจัยด้านทรัพยากรเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อม ดังสรุปในตาราง 23

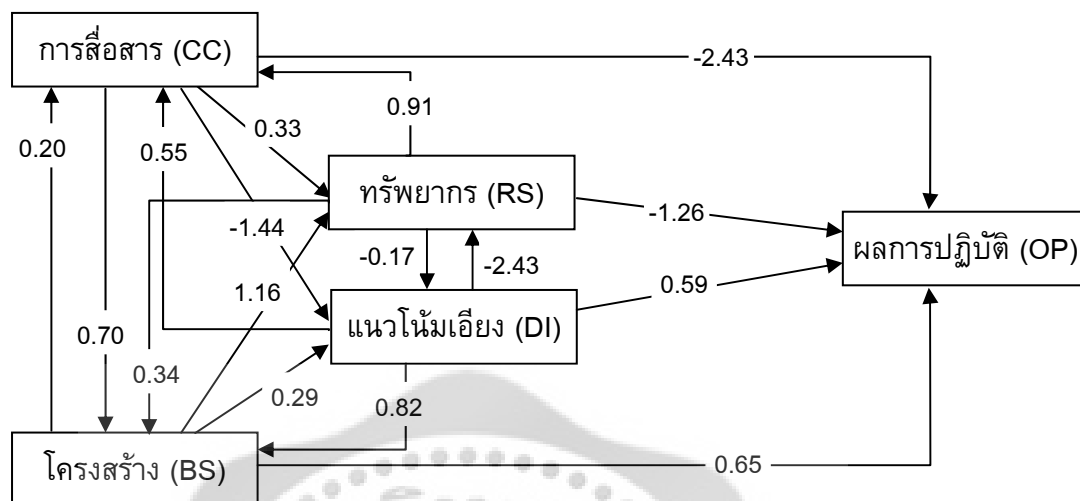
ตาราง 23 อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ของโรงเรียน
เทพศิรินทร์ของการวิเคราะห์ครั้งที่ 2

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ	อิทธิพล	อิทธิพล	อิทธิพล
	ทางตรง	ทางอ้อม	รวม
การติดต่อสื่อสาร (CC)	-2.43	-	-2.43
ทรัพยากร (RS)	-	-0.20	-0.20
แนวโน้มเชิงของบุคลากร (DI)	-	-0.80	-0.80
โครงสร้างระบบราชการ (BS)	0.65	0.49	1.14

จากตาราง 23 พบว่าปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการมีอิทธิพลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติทั้งทางตรง และทางอ้อม โดยมีอิทธิพลรวมเท่ากับ 1.14 ในขณะที่ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง และปัจจัยด้านทรัพยากรและปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากรเป็นปัจจัยทางอ้อม ซึ่งสามารถอธิบายอิทธิพล ได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร เท่ากับ -2.43 และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ มีค่าเท่ากับ 0.65
2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร มีค่าเท่ากับ 0.80 รองลงมาคือปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ และปัจจัยด้านทรัพยากร ตามลำดับ
3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลรวมต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร มีค่าเท่ากับ -2.43 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร และปัจจัยด้านทรัพยากร ตามลำดับ

จากภาพประกอบ 7 และภาพประกอบ 11 สามารถนำมาเขียนรวมกันได้
เป็นภาพประกอบ 12

ภาพประกอบ 12 ตัวแบบแสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบาย
เรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ (รูปแบบสุดท้าย)

ตาราง 24 อิทธิพลของปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ของโรงเรียน
เทพศิรินทร์ ของการวิเคราะห์ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2

ปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ	อิทธิพล	อิทธิพล	อิทธิพล
	ทางตรง	ทางอ้อม	รวม
การติดต่อสื่อสาร (CC)	-2.43	-4.80	-7.23
ทรัพยากร (RS)	-1.26	-2.15	-3.41
แนวโน้มเอียงของบุคลากร (DI)	0.59	-0.60	-0.01
โครงสร้างระบบราชการ (BS)	0.65	-4.21	-3.56

จากภาพประกอบ 12 และตาราง 24 พบว่า ปัจจัยที่ด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้าน
ทรัพยากร ปัจจัยด้านแนวโน้มเอียงของบุคลากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ต่างมี
อิทธิพลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ทั้งในทางตรงและทางอ้อม โดยสามารถอธิบาย
อิทธิพลได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร เท่ากับ -2.43 รองลงมาเป็นปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ และปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร เท่ากับ -4.80 รองลงมาเป็นปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพรวมต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติได้แก่ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร มีค่าเท่ากับ -4.23 รองลงมาคือ ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร ตามลำดับ

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ สำหรับการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

ตาราง 25 การวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ

ปัญหาและอุปสรรคของการนำนโยบายไปปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละการตอบสนอง
ปัญหาด้านความชัดเจนของนโยบาย	74	54.81
ปัญหาด้านการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์	27	20.00
ปัญหาด้านความเต็มใจและความมุ่งมั่นของบุคลากรในการปฏิบัติงาน	6	4.44
ปัญหาด้านระเบียบข้อบังคับ แผนการปฏิบัติงาน	28	20.75

จากตาราง 25 พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าปัญหาด้านความชัดเจนของนโยบายเป็นปัญหาอันดับ 1 ของการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 54.81 รองลงมาเป็นปัญหาด้านระเบียบข้อบังคับ แผนการปฏิบัติงาน, ปัญหาด้านการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และสุดท้ายคือปัญหาด้านความเต็มใจและความมุ่งมั่นของบุคลากรในการปฏิบัติงาน โดยคิดเป็นร้อยละ 20.75 20.00 และ 4.44 ตามลำดับ

ตาราง 26 แนวโน้มความสำเร็จของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่โรงเรียน
เทพศิรินทร์ นนทบุรี

จำนวนปีที่คาดว่าจะนโยบายเรียนฟรี 15 ปี จะสำเร็จ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ประสบความสำเร็จเลย	44	29.33
ใช้เวลา อย่างน้อย 5 ปี	47	31.33
ใช้เวลา ประมาณ 6 – 10 ปี	40	26.67
ใช้เวลา มากกว่า 10 ปี	12	8.00
ไม่แสดงความคิดเห็น	7	4.67
รวม	150	100.00

จากตาราง 26 พบว่าผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า นโยบายเรียนฟรี 15 ปี จะสำเร็จได้แต่ต้องใช้เวลาอย่างน้อย 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.33 รองลงมา มีความเห็นว่า นโยบายเรียนฟรี 15 ปี จะไม่ประสบความสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 29.33

ตาราง 27 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของการนำนโยบายไปปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
ควรจัดสรรงบประมาณให้กับเด็กนักเรียนที่ยากจนจริง ๆ และให้หนังสือเป็นสิทธิ์ขาดของนักเรียนเด็กนักเรียนเห็นคุณค่าของหนังสือ	14	27.45
ควรเพิ่มงบประมาณสนับสนุนให้ครอบครัวรายจ่ายด้านอื่นด้วย เช่น กิจกรรมทางการศึกษาต่างๆ	12	23.53
ควรมีการสื่อสารที่ชัดเจน เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจว่าไม่ได้ ฟรี ทุกอย่าง	8	15.69
ควรพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้มีความคล่องตัวมากกว่านี้	7	13.73
อื่นๆ	10	19.60
รวม	51	100.00

จากตารางที่ 27 พบว่า ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ส่วนใหญ่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ว่าควรจัดสรรงบประมาณให้กับนักเรียนที่มีฐานะยากจนจริง ๆ และให้หนังสือเป็นสิทธิ์ขาดของนักเรียน เพื่อที่นักเรียนจะได้เห็นคุณค่าของหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 27.45 รองมา ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มงบประมาณสนับสนุนให้ครอบครัวรายจ่ายด้านอื่นๆด้วย เช่น การจัดกิจกรรมทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 23.53

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ กรณีศึกษาโรงเรียน เทศศิริรินทร์ นนทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ โดยระบบปัจจัยไว้ 4 ด้าน ดังนี้ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้าน แนวโน้มเอียงของบุคลากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ โดยมีสมมติฐานว่า ปัจจัยด้าน ต่างๆ ส่งผลต่อความสำเร็จของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ โรงเรียน เทศศิริรินทร์ นนทบุรี จำนวน 150 คน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ได้แก่ การติดต่อสื่อสาร แนวโน้มเอียงของบุคลากร ทรัพยากร และโครงสร้างระบบ ราชการ
3. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลของการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ
4. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ลักษณะต่างของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยสถิติที่ใช้เป็นสถิติพรรณนา สำหรับการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติอนุมานใช้ในการทดสอบค่าเฉลี่ย ได้แก่ ค่าสถิติที (t-test) ค่าสถิติเอฟ (f-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) โดยใช้โปรแกรม LISREL ในการวิเคราะห์เชิงสาเหตุ และผลของปัจจัยแต่ละด้าน และแบ่งการสรุปผลเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ โรงเรียนเทศศิริรินทร์ นนทบุรี ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง คิดเป็น ร้อยละ 72.00 และเพศชายคิดเป็นร้อยละ 28.00 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.00 รองลงมาเป็นผู้ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.67 และเมื่อพิจารณาที่ ระดับการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 78.67 โดยเมื่อแยกตามสายงานพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู คิดเป็น

ร้อยละ 84.67 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 19.69 รองลงมาเป็นครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 15.75 นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อยกว่า 10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 36.00 รองลงมาเป็นผู้มีรายได้ตั้งแต่ 30,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 27.33 และจะเห็นได้ว่า ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นผู้มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.33 รองลงมาเป็นผู้ที่มีประสบการณ์อยู่ระหว่าง 10 – 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.67

ส่วนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ

โดยภาพรวมครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกปัจจัยเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.64 รองลงมาเป็นปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57

ส่วนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ สรุปได้ดังนี้

1. เพศที่ต่างกันมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ไม่แตกต่าง
2. ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ ที่มีช่วงอายุต่างกันมีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ไม่แตกต่าง
3. ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ ที่จบการศึกษาในระดับต่างๆ มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ไม่แตกต่าง
4. ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ ที่มีรายได้แตกต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ไม่แตกต่าง

ส่วนที่ 4 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแต่ละด้าน กับการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ โดยวิธีการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)

การวิจัยครั้งนี้ตั้งสมมติฐานการวิจัยว่า ปัจจัยทั้งหมดมีผลกระทบต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ซึ่งจากการศึกษาพบว่า P-Value มีค่ามากกว่า 0.05 และจำแนกอิทธิพลของปัจจัยเป็นอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมได้ดังนี้

1. เมื่อพิจารณาที่อิทธิพลรวม สามารถเรียงลำดับตัวแปรที่ส่งผลต่อการปฏิบัตินโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ดังนี้ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร

2. เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรง สามารถเรียงลำดับตัวแปรที่ส่งผลทางตรงต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ดังนี้ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ และปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร

3. เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางอ้อม สามารถเรียงลำดับตัวแปรที่ส่งผลทางอ้อมต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ดังนี้ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร

4. เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัย พบว่า

4.1 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ

4.2 ปัจจัยด้านทรัพยากร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยปัจจัยด้านทรัพยากรขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ และปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร

4.3 ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากรขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ และปัจจัยด้านทรัพยากร

4.4 ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร และปัจจัยด้านทรัพยากร

ส่วนที่ 5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ สำหรับการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ

ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ส่วนใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการดำเนินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี โดยเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคอันดับที่ 1 ได้แก่ปัญหาด้านความชัดเจนของนโยบาย ร่องลงมาเป็นปัญหาด้านระเบียบ ข้อบังคับ และแผนการปฏิบัติงาน ปัญหาด้านการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และปัญหาด้านความเต็มใจและความมุ่งมั่นของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ตามลำดับ นอกจากนี้ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ ยังมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่ารัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณให้กับเด็กนักเรียนที่มีฐานะยากจนจริงๆ เท่านั้น และให้หนังสือเป็นสิทธิ์ขาดของนักเรียน รวมถึงการเพิ่มงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมด้านอื่นๆ ของนักเรียนด้วย เช่น กิจกรรมทางการศึกษาต่างๆ ทั้งนี้ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ยังได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่านโยบายเรียนฟรี 15 ปี จะประสบความสำเร็จได้ แต่ต้องอาศัยเวลาอย่างน้อย 5 ปี

อภิปรายผลการศึกษา

จากการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ กรณีศึกษา โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญของผลการศึกษามาอภิปรายดังนี้

1. การอภิปรายข้อมูลส่วนบุคคล

ในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัตินี้ มีปัจจัยด้านต่างๆ ที่ส่งผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติ ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี นี้ไม่ว่าจะมีเพศ อายุ ระดับการศึกษา หรือรายได้ ที่แตกต่างกันนั้น ต่างก็มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

2. การอภิปรายข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ

จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลโดยรวมต่อความสำเร็จของการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ในระดับสูงได้แก่ ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ

2.1 ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารมีทั้งอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ โดยส่งอิทธิพลผ่านปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ

2.2 ปัจจัยด้านทรัพยากรมีทั้งอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ โดยส่งอิทธิพลผ่านปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ

2.3 ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากรมีทั้งอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ โดยส่งอิทธิพลผ่านปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ

2.4 ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการมีทั้งอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ โดยส่งอิทธิพลผ่านปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ปัจจัยด้านทรัพยากร และปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร

จากข้างต้น พบว่า ปัจจัยทุกปัจจัยเป็นตัวแปรร่วมของนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ซึ่งสามารถอธิบาย ดังนี้

1) ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสาร ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติมีความชัดเจน ซึ่งผู้บริหารและบุคลากรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งทำให้สามารถชี้แจงนโยบายเรียนฟรี 15 ปี แก่ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าใจได้เป็นอย่างดี รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกันอย่างสม่ำเสมอ

2) ปัจจัยด้านทรัพยากร บุคลากรที่ปฏิบัติงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีทักษะ มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี เป็นอย่างดี จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และการจัดสรรงบประมาณเพียงพอต่อการปฏิบัติตามแผนงาน และเทคโนโลยีในการจัดทำข้อมูลและรายงานข้อมูลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีความทันสมัยเป็นอย่างดี

3) ปัจจัยด้านแนวโน้มเชิงของบุคลากร บุคลากรมีความเต็มใจในการปฏิบัติงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี และเห็นว่านโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4) ปัจจัยด้านโครงสร้างระบบราชการ โรงเรียนมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างชัดเจน และมีการติดตามและปรับปรุงการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ จากข้อมูลที่ได้จากผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. ด้านการติดต่อสื่อสาร โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของนโยบายเรียนฟรี 15 ปีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มากกว่านี้และประชาสัมพันธ์ความรู้ที่ได้รับผ่านสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น แผ่นพับ ไปสเตอร์ หรือคู่มือ เพื่อให้มีความเข้าใจถูกต้องตรงกัน จะง่ายต่อการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น

2. ด้านทรัพยากร โรงเรียนควรมีมีการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รัฐบาลควรให้การ

สนับสนุนหนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียนเครื่องแบบนักเรียน อย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี รวมถึงการสนับสนุนงบประมาณสำหรับกิจกรรมอื่นๆ ของเด็กนักเรียน รวมถึงให้ความรู้ความเข้าใจในแนวทางการปฏิบัติงานต่อเจ้าหน้าที่ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่

3. ด้านแนวโน้มเอียงของบุคลากร รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรม สัมมนา ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบถึงประโยชน์ที่เด็กนักเรียนจะได้รับจากการดำเนินนโยบายเรียนฟรี 15 ปี รวมถึงการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้เห็นถึงความสำคัญของการมีนโยบายดังกล่าวนี้ เพื่อความร่วมมืออย่างเต็มที่ในการปฏิบัติงาน

4. ด้านโครงสร้างระบบราชการ โรงเรียนควรมีการประสานงานกันเป็นอย่างดีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี และจัดโครงการสัมมนาทั้งภายในโรงเรียน และภายนอกโรงเรียน เพื่อชี้แจงงานและมอบหมายงานให้แก่หน่วยงานได้รับผิดชอบอย่างชัดเจน สามารถลดขั้นตอนการขอรับสนับสนุนงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ที่ซับซ้อนอยู่ในปัจจุบัน ให้สามารถดำเนินการได้สะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้น และมีการติดตามปรับปรุงผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการจัดกลุ่มของโรงเรียน ดังนี้ โรงเรียนในพื้นที่ชุมชนเมือง แบ่งเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ส่วนโรงเรียนในพื้นที่ชนบทก็แบ่งเป็นขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ เช่นเดียวกัน จากนั้นจึงศึกษาเปรียบเทียบปัจจัย รวมถึงปัญหา และอุปสรรคในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัย รวมถึงปัญหา และอุปสรรคในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ระหว่างโรงเรียนในพื้นที่ชุมชนเมือง กับพื้นที่ชนบท ที่มีขนาดของโรงเรียนเดียวกัน และมีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน

1.2 ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัย รวมถึงปัญหา และอุปสรรคในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ระหว่างโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน ที่มีขนาดของโรงเรียนเดียวกัน และมีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน

2. นอกจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติแล้ว ควรมีการศึกษาด้านผลสัมฤทธิ์ของนโยบายด้วย คือนอกจากจะทำการวิจัยในกลุ่มของผู้ปฏิบัติงานในที่นี้ หมายถึง ผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่แล้วนั้น ยังควรทำการวิจัยในกลุ่มของนักเรียน และผู้ปกครองที่ได้รับประโยชน์จากนโยบายนี้ด้วยเช่นกัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือประชาชนเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *แนวนโยบายการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กระทรวงศึกษาธิการ.
- กล้า ทองขาว. (2534). *การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ: กรณีศึกษานโยบายรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ*. ปรินญาพัฒนาบริหารศาสตร์ดุสิตบัณฑิต ปร.ด. (การบริหารการพัฒนา) กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- กาญจนา เทียมพิทักษ์. (2551). *การนำโครงการขยายผลเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติ กรณีศึกษา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา*. สารนิพนธ์ ร.ม. (นโยบายสาธารณะ) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี เขต 1. (2552). *การศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี เขต 1*.
- เกษมศักดิ์ สวนจันทร์. (2548). *บทบาทด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทสาคร กรมการศึกษาระดับประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. ถ่ายเอกสาร.
- จุมพล หนิมพานิช. (2547). *การวิเคราะห์นโยบาย ขอบข่าย แนวคิด ทฤษฎี และกรณีตัวอย่าง*. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี : โรงพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช.
- ทิพากร พิมพ์สุทธิ. (2537) *เอกสารประกอบการสอน PS 451*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทศพร ไชยชนะ. (2548). *การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดขอนแก่น*. ครุศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- นันทภรณ์ ชุมนวล. (2553) *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาไปปฏิบัติ:กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบี*. ปรินญาพนธ์ ร.ม. (นโยบายสาธารณะ) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ประสงค์ กัลยาณะธรรม. (2552). การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสำเร็จของการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับคนที่ไม่ใช่สัญชาติไทย: ศึกษากรณีภาคตะวันตกของประเทศไทย.
- ประพันธ์ ปิยะสุข. 2548: 40; อ้างอิงจาก Johnston. (1996). พันธมิตรทางการศึกษาในเขตลอสแอนเจลิส เพื่อการปฏิรูปการศึกษา : การวิจัยเชิงกรณีเฉพาะรายเกี่ยวกับการนำเอาการปฏิรูปการศึกษาไปใช้ในโรงเรียน เขตลอสแอนเจลิส จำนวน 4 โรงเรียน.
- พระมหาศุภชัย แซ่เถียร. (2550). การวิเคราะห์การนำนโยบายโรงเรียนปลอดบุหรี่ไปปฏิบัติ. ปรินญาณีพนธ์ รป.ม. (นโยบายสาธารณะ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พลุ้ยชัย ยาวีราช. (2550). การพัฒนารูปแบบการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา) ภาควิชานโยบายการจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พรชัย ชูชัยวุฒิพงศ์. (2549). การนำนโยบายการศึกษาด้านอาชีพไปปฏิบัติ กรณีศึกษาโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร(บางรัก). สารนิพนธ์ รป.ม. (นโยบายสาธารณะ) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี. (2553). สารสนเทศโรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี ปีการศึกษา 2553. (เอกสารสำนักงานแผนแผนงาน หมายเลข 4/2553). นนทบุรี: โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี.
- รุ่งเรือง สุขาภิรมย์. (2543). การวิเคราะห์ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการนำนโยบายการศึกษาไปปฏิบัติ: กรณีศึกษานโยบายการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2550). นโยบายสาธารณะ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- วรกานต์ ชาญธีรวัฒนา. (2551). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำนโยบายกองทุนหมู่บ้านไปปฏิบัติ : กรณีศึกษาในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. ปรินญาณีพนธ์ รป.ม. (นโยบายสาธารณะ) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วรเดช จันทรศร. (2548). ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สหายบล็อกและการพิมพ์.
- วรเดช จันทรศร. (2540). การนำนโยบายไปปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บริษัทกราฟิก ฟอรัมแมท.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2548). นโยบายสาธารณะ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2538). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- คิลปชัย ทศณีนวรัตน์. (2549). ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาที่จัดการศึกษา ช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา) อดุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอดุตรดิตถ์.
- สุภมาส อังศุโชติ; และคนอื่นๆ. (2551). สถิติวิเคราะห์ สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL. กรุงเทพฯ: มิสชั่นมีเดีย.
- สิรินทร์พร วงศ์พิรกุล. (2553). การติดตามและประเมินกระบวนการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติใน สถานศึกษา : การประยุกต์วิธีการประเมินแบบผสมผสาน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การวัดและประเมินผลการศึกษา) ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. (2531). การวิเคราะห์นโยบายสาธารณะเชิงประจักษ์ : ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออนโยบายการประถมศึกษาของไทย (พ.ศ. 2523-2527). ปริญญาพัฒนบริหารศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต ปร.ด. (การบริหารการพัฒนา) กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ ชำรงธัญวงศ์. (2544). นโยบายสาธารณะ: แนวความคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: เสมาธรรม.
- เสกสรรค์ นิสัยกล้า. (2550). การนำนโยบายไปปฏิบัติ: กรณีศึกษากรุงเทพมหานคร. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต รัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สกันธ์ ชุมทัพ. (2554) การนำนโยบายสาธารณะสู่การปฏิบัติ : เรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- อ่องจิต เมธยะประภาส. (2552). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ
กรณีศึกษา โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ
คำชี้แจง โปรดพิจารณาคำถามแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ประกาศของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติมีความชัดเจน					
2. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารของนโยบายเรียนฟรี 15 ปีกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ					
3. โรงเรียนทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนเข้าใจนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ได้เป็นอย่างดี					
4. โรงเรียนให้ความรู้เกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปีผ่านสื่อต่างๆ เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ คู่มือ					
5. มีการประชาสัมพันธ์ให้กับผู้ปกครองทราบถึงการดำเนินการตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปีอย่างสม่ำเสมอ					
6. ผู้บริหารและบุคลากรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน					
7. ท่านเคยอ่านเอกสาร “แนวนโยบายการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ” หรือไม่					
8. การแนะนำ ชี้แจงในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ ระหว่างผู้บริหารและบุคลากรมีความชัดเจนเข้าใจตรงกัน					
9. สถานศึกษาได้รับงบประมาณที่จัดสรรตามแผนปฏิบัติการอย่างเพียงพอ					
10. จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีจำนวนเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน					
11. บุคลากรที่ปฏิบัติงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีทักษะในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี					
12. ความทันสมัยของเทคโนโลยีในการจัดทำข้อมูลและรายงานข้อมูลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี					
13. บุคลากรมีความรู้เป็นอย่างดีเกี่ยวกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี					
14. มีการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการจัดทำข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี					
15. ท่านคิดว่านโยบายเรียนฟรี 15 ปี ประสบผลสำเร็จในระยะเวลาอันสั้น					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16. รัฐบาลให้การสนับสนุนหนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบนักเรียน อย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี					
17. ท่านเห็นว่าการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ ไม่ได้เกิดประโยชน์เท่าควร					
18. ท่านเห็นว่านโยบายเรียนฟรี 15 ปีในทางปฏิบัติแล้วไม่ฟรีจริง					
19. ท่านเห็นว่านโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา					
20. ท่านมีความเต็มใจในการปฏิบัติงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี					
21. ท่านเห็นว่านโยบายเรียนฟรี 15 ปี เป็นเรื่องที่มีมุ่งผลทางการเมืองมากกว่ามุ่งผลทางการศึกษา					
22. นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ควรจัดสรรให้เฉพาะนักเรียนที่มีฐานะยากจน					
23. นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ทำให้โรงเรียนต้องเสียงบประมาณของโรงเรียนเพิ่มขึ้น					
24. โรงเรียนของท่านมีการติดตามและปรับปรุงการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างสม่ำเสมอ					
25. โรงเรียนของท่านมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี อย่างชัดเจน					
26. ขั้นตอนของการเบิกจ่ายงบประมาณตามหมวดต่างๆ มีขั้นตอนที่ยุ่งยากและล่าช้า					
27. การขอรับสนับสนุนงบประมาณตามนโยบายเรียนฟรี 15 ปี มีขั้นตอนที่ซับซ้อน					
28. โรงเรียนของท่านมีการประสานงานกันเป็นอย่างดีระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี					

ส่วนที่ 3**คำชี้แจง**

แบบสอบถามเกี่ยวกับผลของการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติ
 หลังจากการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไปปฏิบัติแล้ว ท่านคิดว่าเกิดผลอย่างไร
 บ้างกับโรงเรียนของท่าน โปรดแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย
 ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงและความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. นโยบายเรียนฟรี 15 ปี สามารถลดภาระค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ปกครอง					
2. นโยบายเรียนฟรี 15 ปี เป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียน					
3. โรงเรียนสามารถจัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักเรียนได้มากขึ้น					
4. โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้แก่ นักเรียนได้มากขึ้น					
5. นโยบายเรียนฟรี 15 ปี ก่อให้เกิดความมีส่วนร่วมของภาคี4 ฝ่ายของสถานศึกษา					

ส่วนที่ 4**คำชี้แจง**

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ

- โปรดเรียงลำดับความสำคัญตามที่ท่านเห็นว่าเหมาะสมจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด (1 = มากที่สุด แล้วเรียงลำดับ 2, 3,...)
 - ปัญหาด้านความชัดเจนของนโยบาย
 - ปัญหาด้านการสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์
 - ปัญหาด้านความเต็มใจและความมุ่งมั่นของบุคลากรในการปฏิบัติงาน
 - ปัญหาด้านระเบียบข้อบังคับ แผนการปฏิบัติงาน
- ท่านคิดว่าการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปี จะประสบความสำเร็จหรือไม่
 - () ไม่สำเร็จ
 - () สำเร็จโดยจะใช้ระยะเวลา..... ปี

3. ท่านมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำนโยบายเรียนฟรี 15 ปีไปปฏิบัติ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่าน ที่กรุณาเสียสละเวลาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ จนทำให้ได้รับข้อมูลที่เป็นจริง และจะนำไปสู่การวิจัยจนประสบผลสำเร็จ คำตอบของท่าน จะถือเป็นความลับเพื่อใช้ในการวิจัยเพียงเท่านั้น

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	ศิริพรรณ เฟื่องเงิน
วันเดือนปีเกิด	21 พฤศจิกายน 2521
สถานที่เกิด	เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	59/222 หมู่ที่ 2 ต.บางกรวย อ.บางกรวย จ.นนทบุรี 11130
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่โครงการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	สำนักส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2545	บริหารธุรกิจบัณฑิต (คอมพิวเตอร์ธุรกิจ) จาก มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ. 2555	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

